

REPUBLIKA

1017 SOBOTA, 14 GRUDNIA 1929 ROKU.

CENA NUMERU 25 GROSZY.

Nr 342

Prof. Bartel u p. Prezydenta.

Wczoraj prezydent Rzeczypospolitej konferował tylko z prof. Bartlem. Opozycja chce rzekomo stworzyć rząd.

Anonimowy komunikat przywódców opozycji.—Prof. Bartel gościem prywatnym prez. Mościckiego

Warszawski korespondent „Republiki” telefonuje: Wczorajszy dzień przesilenia rządowego stał pod znakiem rozmów p. Prezydenta Rzeczypospolitej z b. premierem dr. Bartlem. Dr.: Bartel przybył ze swą żoną rano i zamieszkał w apartamentach prywatnych p. Prezydenta na Zamku. Jego osobisty gość. O godz. 10.30 p. Prezydent przyjął p. dr. Bartla i rozmawiał z nim do g. 1.30. W tej godzinie p. Prezydent podejmował gościa w otoczeniu swej najbliższej rodziny.

Prezydenta związane z tworzeniem rządu, w pierwszym zaś rządzie z desygnowaniem premiera. Na wypadek jednak GDYBY P. PREZYDENT UZNAŁ, ŻE ZA STOSOWNE POWIERZYĆ MISJĘ TWORZENIA GABINETU KTÓREMUŚ Z PRZEDSTAWICIELI OPOZYCJI, MISJA TA BĘDZIE PRZYJĘTA, a rząd przez niego utworzony liczyć może niewątpliwie na współpracę i większość w sejmie.

pozycji, wyglądający zupełnie wyraźnie na ofertę pod adresem p. Prezydenta. Oferta jednak powyższa spotkać się może najwyżej z wzruszeniem ramion ze strony p. Prezydenta, gdyż trzeba conajmniej dalekoidającej naiwności, ażeby sądzić, że w tej chwili możliwe jest oddanie rządu w ręce tych, którzy rządili przed przewrotem majowym. Nie należy przecież zapominać, że po za anonimowymi autorami komunikatu powyższego kryją się stronnictwa sejmowe w prawicy, centrum i lewicy, a więc ci

wszyscy, którzy tworzyli najróżnorodniejsze kombinacje rządu od powstania Polski do maja 1926 r. O godz. 6 popołudniu prezydent Rzeczypospolitej udał się do Belwederu, gdzie odbył dłuższą naradę z Marszałkiem Piłsudskim. W tym czasie Dr Bartel złożył krótką wizytę kurtuazyjną obu marszałkom izb, p. Daszyńskiemu i Dr. Szymańskiemu. Wieczór Dr. Bartel spędził na przedstawieniu w teatrze Narodowym.

Przesilenie i polityka zagraniczna Polski.

Wytuczne polityki polskiej nie ulegną zmianie, dopóki losy kraju znajdują się w rękach Marsz. Piłsudskiego.

Oświadczenie ministra spraw zagr. Zaleskiego

Warszawski korespondent „Republiki” (B) telefonuje: Minister spraw zagranicznych p. Zaleski udzielił wczoraj wywiadu przedstawicielowi agencji „Iskra”. Odpowiadając na pytanie, jaki wpływ na polską politykę zagraniczną może mieć obecny kryzys rządowy, minister Zaleski obszernie przypomniał swoje wystąpienia w podobnych sprawach, w których uznawał, że polityka wewnętrzna i zagraniczna są ściśle ze sobą związane. Obecnie najbardziej zasadniczym elementem polityki zagranicznej w ca-

łym świecie jest twała na stałość, t. j. przeświadczenie, że DZIEŃ JUTRZEJSZY NIE PRZYNIOSIE NIEPOŻĄDANYCH NIESPODZIANEK. Gdyby więc nie pewność, że po obecnym kryzysie jak i przed kryzysem, ta sama konsekwentna i wytrwała wola Marszałka Piłsudskiego kierować będzie losami Rzeczypospolitej, to kryzys obecny miałby ujemny wpływ na nasze stanowisko międzynarodowe. Dotychczas bowiem na świecie

wszyscy wiedzą, że DOPÓKI LOSY POLSKI ZNAJDUJĄ SIĘ W RĘKACH RZĄDU OPARTEGO O OSOBĘ MARSZ. PIŁSUDSKIEGO — TO GŁÓWNE WYTUCZNE NASZEJ POLITYKI, T. J. UTRZYMANIE POKOJU I DOBRE STOSUNKI Z NARODAMI — POZOSTANĄ NIEZMIENIONE. Dlatego minister Zaleski wyraził przeświadczenie, że aczkolwiek zwykle skutki kryzysu gabinetowego są dla polityki zagranicznej ujemne, to jednak specyficzne warunki obecnego polskiego kryzysu nie dadzą się nam we znaki.

Mord 17-letniej dziewczyny w Łodzi.

Zabójca Leon Stępniaś zastrzelił na ulicy młodą robotnicę, za to, że odmówiła zgody na ślub.

Tragiczne spotkanie po powrocie z fabryki.—Zabójca strzela do policjanta i brata zamordowanej.

Wczoraj około godziny 10 wieczorem policjanci, spóźnieni przechodnie ul. Dworskiej usłyszeli kilka szybko następujących strzałów rewolwerowych, którym towarzyszył przeraźliwy okrzyk. Na odgłos strzałów zbiegli się przechodnie i przy zbiegu ulic Dworskiej i Marysińskiej ujrzeni leżącą w kałuży młodą dziewczynę, a w odległości kilku kroków od leżącej policjanta, który z rewolwerem w ręku gonił dwóch omyłek. Jeden z uciekających trzymał w ręku rewolwer, z którego oddał w kierunku goniącego go policjanta strzał. Po kilkunastu minutach na miejsce wypadku przybyły władze policyjne, lekarze oraz pogotowie ratunkowe, które przetransportowały dziewczynę do szpitala. W małym mieszkanku na pierwszym piętrze domu nr. 59 przy ul. Dworskiej zamieszkiwała wraz ze swymi rodzicami i młodszym rodzeństwem 17-letnia Helena Gadomska, zatrudniona, jako robotnica w fabryce Libermana, przy ulicy Wierzbowej nr. 18. Gadomska wracała zwykle po pracy do domu około godziny 10-ej wieczorem i przechodziła ul. Sikawską, gdzie w domu nr. 4 zamieszkiwał niejaki Leon Stępniaś, zatrudniony wyrabianiem drewnianych chodaków. Pewnego razu ujrzał Stępniaś wracając do domu Gadomską, która była bardzo ładną dziewczyną, i od tego czasu starał się ją poznać. Po nawiązaniu znajomości POCZAŁ JĄ PRZEŚLADOWAĆ, i stale oczekiwał przy zbiegu ulic Marysińskiej i Dworskiej, by spotkać Gadomską powracającą do domu. Ubiegłej niedzieli Stępniaś złożył Gadomskiej wizytę w domu, w czasie której oświadczył on rodzicom, że chciał by poślubić ich córkę. Starzy Gadomscy nie mieli do niego zaufania, tembardziej,

że i córka nie darzyła go zbytnią sympatią. Dali mu więc do zrozumienia, że NIE JEST ON PRZEZ NICH MILE WIDZIANY, lecz Stępniaś nie zraził się i w dalszym ciągu oczekiwał na powracającą wieczorami z pracy Gadomską w pobliżu jej domu. Krytycznego dnia Stępniaś przybył do Gadomskich około godziny 9 wieczorem, PRZYNOŚZĄC Z SOBĄ WÓDKĘ I ZAKASKE. Heleny Gadomskiej nie było jeszcze w domu. Starzy Gadomscy nie chcieli pić ze Stępniaśkiem wódki i zaproponowali mu, że mogą się najwyżej napić z nim herbaty. Stępniaś był zdenerwowany i zaczął prowadzić rozmowę na temat ich córki. Oświadczył on w czasie rozmowy, że jeśli Helena Gadomska będzie go unikała, to marnie skończy. O godzinie wpół do 10 Stępniaś powrócił w towarzystwie kolegi swego Zyg-

munta Langnera, zamieszkałego przy ul. Sikawskiej nr. 1, lecz Heleny nie było jeszcze w domu. I tym razem bawił Stępniaś zaledwie kilka minut w mieszkaniu i w czasie swej tam obecności WYJĄŁ W PEWNYM MOMENCIE REWOLWER. Langer zaczął go wówczas uspakajać: — SŁUCHAJ, USPOKÓJ SIĘ! CO CI Z TEGO PRZYJDZIE, MIEJŻE ROZUM! Stępniaś na uwagi te nic nie odpowiedział i wyszedł z mieszkaniem co widząc Langner również mieszkanie opuścił. W tym czasie Helena Gadomska wracała z pracy wraz ze swą koleżanką Kalmerówną, zamieszkałą przy ul. Marysińskiej nr. 30. Gdy młode dziewczyny znajdowały się przy zbiegu ul. Marysińskiej i Dworskiej podszedł do nich Stępniaś, któremu towarzyszył Langner, i WYCIĄGAJĄC Z KIESZENI REWOL-

W tym czasie Helena Gadomska wracała z pracy wraz ze swą koleżanką Kalmerówną, zamieszkałą przy ul. Marysińskiej nr. 30. Gdy młode dziewczyny znajdowały się przy zbiegu ul. Marysińskiej i Dworskiej podszedł do nich Stępniaś, któremu towarzyszył Langner, i WYCIĄGAJĄC Z KIESZENI REWOL-

Mord

17-letniej dziewczyny w Łodzi.

(DOKOŃCZENIE).

WER ODDAŁ DO GADOMSKIEJ Z BEZPOŚREDNIEJ ODLEGŁOŚCI CZTERY SZYBKO NASTĘPUJĄCE PO SOBIE STRZAŁY.

Gadomska, brończąc obficie krwią, runęła na ziemię. Przerazona Klamerówna, ujrawszy w rękę Stępnika rewolwer odskoczyła na stronę.

W czasie gdy się ta tragiczna scena rozgrywała na ulicy, rodzice Gadomskiej usłyszeli odgłosy strzałów i stara Gadomska z przerażeniem zawołała:

— BOŻE LITOŚCIWY! TO PEWNIENIE STĘPNIK STRZELA DO HELENKI!

Na ulicę wybiegł 13-letni brat Heleny Stanisław, uczeń szkoły powszechnej i pobiegł w stronę rogu. W pewnym momencie ujrzał on biegnącego z rewolwerem w rękę w jego stronę Stępnika. Chłopiec się potknął i padając USŁYSZAŁ ŚWIST PRZELATUJĄCEJ MU KOŁO GŁOWY KULI POCHODZĄCEJ Z REWOLWERU STĘPNIKA.

Za Stępnikiem biegł, zwabiony odgłosami strzałów, posterunkowy z komisarzatu i trzymając rewolwer gotowy do strzału, wołał:

— STOJ, BO STRZELAM!

STĘPNIK OBRÓCIŁ SIĘ W BIEGU I ODDAŁ W STRONĘ GONIĄCEGO POLICJANTA STRZAŁ, KTÓRY NA SZCZĘŚCIE CHYBIŁ.

Policjant miał już zamiar zrobić użytek z broni, lecz musiał zamiaru tego za niechać, gdyż między uciekającym a sobą ujrzał jakąś kobietę, którą strzały rewolwerowe tak przeraziły, że nie wiedziała co z sobą zrobić i znalazła się na drodze między policjantem a uciekającym, czem uniemożliwiła ścigającemu skorzystanie z broni palnej.

Stępnik oraz kolega jego Langner skorzystali z panującego wokół przerażenia i zamieszania i skryli się w ciemnościach nocy.

Władze policyjne prowadzą za zabójcą energiczny pościg. (Bg.)

Moskwa, 13 grudnia.

W Dnieprowsku, gdzie prowadzone są obecnie wielkie roboty inwestycyjne władze G. P. U. wykryły organizację pod dość dziwną nazwą, mianowicie „Związek Łapowników“.

Na czele organizacji stał niejaki Krauze.

Orkan szalał w Wiedniu.

Jeziora na ulicach. — Wiele rannych.

Wiedeń, 13 grudnia.

Wczoraj w południe rozszalał nad stolicą Austrii gwałtowny orkan, którego towarzyszyły pioruny i grad, a następnie ulewny deszcz w rodzaju oberwania chmury.

Na ulicach i placach śródmieścia powstały formalne jeziora. Spadające cegły i wywieszki spowodowały szereg nieszczęśliwych wypadków. Wicher połamał wielkie drzewa, rzucając je na jezdnię. Z kościoła Jubileuszowego w Praterze runęły ze znacznej wysokości drzwi ramiące ciężko pewnego studenta.

W Liesing orkan zerwał olbrzymi dach z wieży kościoła.

O sile wiatru dowodzi fakt, iż pod

Nowe rewelacje Biesiedowskiego

o służbie wywiadowczej Sowietów. Wywiad wojskowy przy poselstwie sowieckim w Warszawie.

Paryż, 13 grudnia

W dalszym ciągu swych rewelacji z czasu pobytu w Wiedniu Biesiedowski zajmuje się akcją międzynarodową komunistyczną na terenie wiedeńskim.

Kierownikiem tej akcji był członek komitetu wykonawczego Kominternu Manuilski, który postąpił się fałszywym paszportem polskim na nazwisko Stefana Doleckiego.

Komintern zwracał szczególną uwagę na akcję wywrotową w państwach bałkańskich oraz na pracę wywiadowczą wśród rosyjskich formacji wojskowych w Jugosławii. Niektórych kierowników tych formacji Sowiety usłowały namówić do powrotu do Rosji, innych zaś jak Wrangla, Kutiepowa i Pokrowskiego postanowiły zgładzić ze świata. Bezpośrednią akcją wywiadowczą w

Wiedniu zajmował się Goldenstein Mieczysław Loganowski, który posiadał paszport dyplomatyczny rosyjskiego poselstwa sowieckiego w Wiedniu. Biesiedowski zwraca szczególną uwagę na akcję obu tych agentów, jako szczególnie niebezpiecznych.

Jako fachowcy wojskowi działali w Wiedniu Jarosławski i Jeleński.

Jarosławski to były oficer carski, którego prawdziwe nazwisko brzmiało Nesterowicz, natomiast Jeleński pochodził z Warszawy, a nazywa się naprawdę Leński. Kierował on przez pewien czas wywiadem wojskowym w Warszawie jako attache poselstwa sowieckiego.

Po zdemaskowaniu go jako szpiega został odwołany z Warszawy.

Jarosławski i Jeleński byli organizatorami głośnego terorystycznego zamachu w katedrze sofijskiej.

Zamach ten wywarł na Jarosławskim tak przegniebające wrażenie, że wycofał się ze służby sowieckiej. Wskazywał też zerwania z Sowietami, Jarosławski został otruty. Jeleński zaś na podstawie sfalszowanego paszportu na nazwisko Bernsteina wyjechał do Francji, gdzie został zdemaskowany i obecnie znajduje się w więzieniu francuskim.

Dziennikarz ambasadorem U.S.A. w Warszawie.

Ambasador amerykański w Peru przeniesiony do stolicy Polski.

Warszawski korespondent „Republiki” (B) telefonuje:

W związku z podniesieniem amerykańskiego poselstwa w Warszawie do godności ambasady, poselstwo Stanów Zjednoczonych zwróciło się wczoraj wieczorem do rządu polskiego z prośbą o udzielenie agreement na stanowisko ambasadora USA przy Prezydencie Rzeczypospolitej p. Aleksandrowi B. Moore. P.

Moore urodził się w Pittsburgu w roku 1867. Od wczesnej młodości zajmował się dziennikarstwem. Początkowo był reporterem, potem redaktorem i wydawcą dziennika „Pittsburg Leader”. W roku 1923 mianowany został ambasadorem USA w Hiszpanji w roku 1928 przeniesiony został na stanowisko analogiczne do Peru, skąd przeniesiony będzie do Warszawy.

Zasiłki dla bezrobotnych będą wypłacone przed świętami.

Warszawski korespondent „Republiki” (B) telefonuje:

Minister pracy i opieki społecznej po porozumieniu z ministrem skarbu polecił, ażeby ustawowe zasiłki dla bezrobotnych wypłacone były bezwzględnie

przed świętami Bożego Narodzenia. Chodzi tu o zasiłki za okres 16 — 22 grudnia r.b. oraz o zapomogi dla bezrobotnych pracowników umysłowych za miesiąc grudzień.

Bunt w więzieniu amerykańskim stłumiony.

Przywódcą buntu grozi kara śmierci.

Nowy Jork, 13 grudnia.

Rewizja w więzieniu w Auburn, w którym dopiero wczoraj zdołano stłumić bunt więźniów, dała sensacyjne wyniki.

Wykryto tam formalny arsenał złożony z broni palnej, wielkiej ilości noży i sztyletów. Znalezioną bronią można było doskonale uzbroić zgórą 100 więźniów. Władze stoją przed absolutną zagadką, skąd do dobrze strzeżonego więzienia mogły przedostać się tak wielkie ilości broni.

Mimo, iż bunt został ostatecznie zgnieciony, pozostawiono jeszcze na straży

silny oddział gwardji narodowej. Jako dalszy środek zapobiegawczy zastosowano zniesienie przechadzek na podwórzu i wspólnego przyjmowania posiłku przez wszystkich 1556 więźniów. Każdy więzień otrzymuje jedzenie w swej odrębnej celi.

Wobec uczestników buntu stosowane są jeszcze dalsze obostżenia. Mają być oni postawieni przed sąd. Poza to mają być oni oskarżeni o zbrodnie usiłowania morderstwa na strażnikach więziennych, za co im grozi fotel elektryczny.

Awantury komunistyczne w parlamencie czeskim.

22 posłów komunistycznych wykluczono na cały miesiąc.

Praga, 13 grudnia.

(Polska Agencja Telegraficzna)

Na dzisiejszym posiedzeniu parlamentu wygłosił premier Udrzal expose rządowe, w którym wskazał w pierwszym rze-

dzie trudności gospodarcze, jakie czeka rząd w związku z powszechnym kryzysem gospodarczym. O programie rządowym oświadczył premier Udrzal, że w pierwszym rządzie należało do niego będzie zakończenie prac, wszczętych przez poprzedni gabinet. W polityce zagranicznej utrzymana będzie dotychczasowa linja, polegająca na popieraniu ogólnej polityki, zmierzającej do konsolidacji i pacyfikacji europejskiej, utrzymania najlepszych stosunków z sąsiadami, zarówno w kierunku stosunków politycznych, jak gospodarczych.

W czasie dzisiejszego posiedzenia komunisty zorganizowali silną demonstrację przy pomocy piszczałek i innych sposobów obstrukcji parlamentarnej, tak, że 22 posłom przewodniczący izby odebrał prawo wstępu na obrady na przeciąg miesiąca i na ten sam czas wstrzymał im wypłatę dyjet.

Również w senacie wygłosił premier Udrzal dzisiaj podobne expose, przyczem również miały miejsce awantury komunistyczne.

Operacje wojenne Sowietów w Chinach.

Groźba zatargu z Japonią.

Mukden, 13 grudnia.

(Polska Agencja Telegraficzna)

Donoszą urzędowo, że rosnące napięcie operacji wojenne, przyczem atakowali, strzelając z dział, pozycje chińskie w górach Hsi-Ngan.

London, 13 grudnia.

(Polska Agencja Telegraficzna)

Reuter donosi z Nankinu: Rozwój ostatniej wypadków wskazuje na to, że sytuacja rządu jest silniejsza, niż to się wydawało dwa dni temu. Decyzje Komintangu wydalenia z partji Wang-Cai-Wei, lidera lewego odłamu nacjonalistów, i Yen-Hsi-Szanem, gubernatorem Szantungu, wyrażającym uczucia lojalności dla Nankinu, uważają za dowód, że rząd nankiński nie jest w przededniu swego upadku jak to przewidywano.

Wszystkie ostatnie wiadomości donoszą, że rząd odniósł zwycięstwo na noc od Kantonu i przygotowuje energiczną kampanię przeciwko Tang-Seng-Cai, który zbuntował się w Honan.

— Stan zdrowia znanego dyplomaty wło-

P. BARTEL I PARLAMENT.

Kiedy p. Prezydent uznał za stosowne wezwać do Warszawy p. prof. Bartla, b. premiera i przeprowadzić z nim rozmowę na temat obecnego przebiegu, w kołach opozycji zapanowało poczucie zadowolenia. Powstało przypuszczenie, że może jednak p. Bartel powołany będzie do tworzenia rządu, a osoba jego uważana jest rzekomo za najłatwiejszą do porozumienia pomiędzy rządem a sejmem.

W chwili, kiedy piszemy te słowa, nie wiadomo, czy rozmowa z p. Bartlem miała miejsce, ani nie wiadomo, o co chodzi p. Prezydentowi chodzi i czy istotnie ma on zamiar powołać p. Bartla w skład rządu. Wiadomo je tylko, że za rządów prof. Bartla te same zarzuty, które dziś byłyby z niego bardziej niż zadowolone, wtedy aż zaryły z krzyku nienawiści. Nie było to wymysłów, które nie padłyby na głowę p. Bartla, ani tych okropności, których mu nie przypisywano. Władze wewnętrzne nie mogły mu wybaczyć przynajmniej sejmowe, że on, sam przebieg poseł na sejm, tak niegrzecznie, tak

opryskliwie sobie z sejmem poczynił i łączył się z jego wrogami... I dopiero, kiedy padły takie nazwiska jak pp. dr. Świtalskiego i pułk. Matuszewskiego, wówczas dopiero zrozumiano, jak cennym był p. Bartel, wprowadził dla sejmowi ostro, ale nie nieubłagany wróg demokracji parlamentarnej.

„Hej ty warty, ten się tylko dowlecie kto cię utraci!... — może dziś splewać p. prof. Bartlowi opozycja sejmowa...“

Podczas wyborów do sejmu przed kilkunastu miesiącami, akcja t. zw. „jedynki“ spotykała się z licznymi zarzutami. Jeden z zarzutów, bodaj najczęściej słyszanych brzmiał:

— Poco sfery rządowe wdają się w wybory? Rząd ma wprowadzić licznych zwolenników w kraju, ale ci ludzie nie są zorganizowani w żadne stronnictwo. A przy wyborach konieczna jest organizacja mas. O tem, aby blok zdobył większość mandatów, mowy być nie może. Mniejszość natomiast mandatowa

nie absolutnie nie da w sejmie. Czy nie lepiej byłoby, aby rząd pogodził się z partjami, które mają organizację, i wybory przeprowadzonoby razem?

Łączyć się podczas wyborów to znaczy brać na siebie odpowiedzialność za całą wspólną przyszłą działalność, za prace na terenie parlamentarnym. Rząd miałby na sobie ciężar nie do zniesienia. Okazuje się jednak, że i posiadanie w sejmie tak wielkiego stronnictwa, jakim jest Blok daje rządowi doskonałą zastanę. Potężne centrum nie może wprowadzić wyłonić rządu, który otrzymałby z całą pewnością większość głosów podczas głosowania sejmowego, ale też uniemożliwia stworzenie jakiegokolwiek bądź władzy wbrew swej woli. Sejm poprostu jest sparaliżowany w swej akcji antyrządowej, skazany na przymusową niemoc. Może zepsuć, ale nie potrafi zbudować trwałej władzy.

Rzecz jasna, że sytuacja tego rodzaju ogromnie silnie wpływa na pacyfikację stosunków w kraju. To nie jest paradoks, ale rzeczowa prawda: starcie mocnego rządu z sejmem, bez-

względnie opozycyjnym byłoby bez tego rządowego centrum musiało już dawno doprowadzić do wybuchu konstytucyjnego, albo i niekonstytucyjnego. Blok stępi ostrze konfliktu. Na tem polega jego znaczenie.

Gdyby sprowadzić dziś z Anglii, klasycznego kraju parlamentaryzmu, do Polski jakiegoś rzeczoznawcę, fachowca parlamentarnego i, pozwoliwszy mu się przyjrzeć naszym stosunkom, zapytać, jaki klub powinien dźwierzyć władzę, musiałby on powiedzieć:

— Naturalnie, że Blok... Wszak to jest największy klub w sejmie, jedyny, który ma jakiś program i ludzi do jego urzeczywistnienia... Inni są absolutnie do rządów niezdolni. To jest oczywiste i niepotrzebnie mnie tu fatygowano.

Tak powiedziałby znawca parlamentaryzmu w najczystszej formie.

Ale nigdy nie wiadomo, co powiedzą ci, którzy parlamentaryzm znają tylko w formie najbrudniejszej, t. j. własnej...

Czesław Oltaszewski.

Praktyki handlowe p. ministra.

(Korespondencja wł. „Republiki“)

Budapeszt, w grudniu.

Jak donoszą pisma tutejsze, pozycja angielskiego ministra spraw wewnętrznych jest od kilku dni poważnie zagrożona.

Pomiędzy ministrem Scitowskim a faktorem pisma legitymistycznego „Magyaroszag“ toczy się wielki proces. W tym czasie z restrykcyjnym oskarżeniem przeciwko Scitowskiemu, zarzucając mu uprawianie pewnych niedozwolonych manipulacji handlowych. Minister zaskarżył wprawdzie redaktora „Magyaroszag“, — jak twierdzi opozycja, — rola ministra Scitowskiego w całej tej aferze jest tego rodzaju, że powinien on niezwłocznie podać się do dymisji i dalszy los pozostawia w gabinecie uzależniony od wyniku procesu. Social-demokracja zgłosiła już nawet w tej sprawie interpelację na ręce premiera.

Prof. Krzyżanowski u ministra Matuszewskiego.

(Warszawski korespondent „Republiki“ (B) telefonuje:

Minister skarbu p. Matuszewski odbył wczoraj dłuższą konferencję z znakomitym ekonomistą prof. dr. Krzyżanowskim. Konferencja dotyczyła zagadnień budżetowych.

Zamek rycerski w Sztokholmie padł pastwą płomieni.

Sztokholm, 13 grudnia.

(Telegram własny „Republiki“). W piątek wybuchł w starożytnym zamku rycerskim Rottneros, w pobliżu Sztokholmu, wielki pożar, który zniszczył doszczętnie cały ten gmach oraz liczne sąsiednie zabudowania.

Ogień pochłonął cenne meble i obrazy pochodzące ze XVII wieku. Straty wyniosły około miliona koron.

Zamek Rottneros rozslawiony został w literaturze przez Selme Lagerlöff. Akcja najslawniejszej powieści jej „Gösta Berling“ dzieje się częściowo w tym zamku.

Zwyżka dyfrenta prywatnego w Niemczech.

Berlin, 13 grudnia.

(Telegram własny „Republiki“). Na tutejszej giełdzie została stopa dyfrenta prywatnego podwyższona o 3/8, określona więc jest obecnie na 7 procent.

PRASA ŚWIATOWA W WATYKANIE

CIESZY SIĘ MAKSYMALNEMI PRZYWILEJAMI.

(Korespondencja własna „Republiki“).

Citta di Vaticano, 10 grudnia

Na mocy specjalnego zarządzenia ks. kardynała Gaspari, watykańskiego sekretarza stanu, prasa korzysta w Watykanie z tak daleko idących przywilejów, jak w żadnym państwie na świecie. Utworzony został specjalny

urząd prasowy,

którego obowiązkiem jest opiekowanie się każdym dziennikarzem, znajdującym się na terenie państwa watykańskiego. Dziennikarze korzystają z prawa bezpłatnego zwiedzania wszelkich muzeów, a na wyrażoną prośbę urząd prasowy przydziela im przewodników, władających doskonale językiem ojczystym dziennikarza.

Organ prasowy Watykanu „L'Osservatore Romano“ został znacznie wzmo-

gniony przez dodanie mu kilku nowych świetnych sił dziennikarskich. Obiegają pogłoski, że przy jednej z kongregacji ma być ufundowany specjalny Instytut dziennikarski, który ma kształcić specjalnie dziennikarzy katolickich zśród duchowieństwa i osób świeckich.

Biuro prasowe Watykanu otacza zatem szczególną opieką korespondentów prasy zagranicznej t. j. włoskiej i obcej, akredytowanych przy Watykanie, wzgl. w Rzymie. W każdej sprawie, interesującej dziennikarzy, udziela się im wyczerpujących informacji. Podczas wizyty włoskiej pary królewskiej w Watykanie dnia 5 b. m. zaproszenie na uroczystą audjencję u Ojca św. otrzymało 40 dziennikarzy włoskich i innych.

Niedawno jedno z wielkich pism ame-

rykańskich zapytało Watykan, czy mogłoby otrzymać materiały dla opracowania

wielkiej biografii papieża

panującego. Urząd prasowy Watykanu niezwłocznie odtelegrafował, iż kardynał Cerretti otrzymał polecenie napisania takiej biografii, która zostanie oddana do dyspozycji dziennikarstwa amerykańskiego. Pierwsze rozdziały biografii ukażą się już w prasie w dniach najbliższych i oczekiwane są z niecierpliwością i zaciekawieniem.

Watykan okazuje niezwykle zainteresowanie prasą i propagandą, przy czem z usług urzędu prasowego korzystać mogą w równej mierze dziennikarze katolicy jak i niekatolicy.

Morderca z Düsseldorfu schwytany?

28-letni szofer Jerzy Müller — krwawym wampirem. — List z opisem morderstw znaleziono przy aresztowanym.

Düsseldorf, 13 grudnia.

(Tel. wł. „Republiki“).

W jednym z zajazdów w Eger został aresztowany przez policję kryminalną jakiś osobnik, co do którego powstało podejrzenie, iż stoi on w bardzo bliskim związku z aferą morderców düsseldorfskich.

Aresztowany zeznał, iż nazywa się Jerzy Müller, ma lat 28 i pochodzi z Eger. Zeznania te okazały się jednak fałszywe. W rzeczywistości nazwisko jego brzmi Józef Majer, urodzony w roku 1898 w Lehenstein, z zawodu zaś jest on szoferem.

Od roku jest poszukiwany za dezer-

cję i był niejednokrotnie karany za ciężkie przestępstwa.

Po dokonaniu dezercji grasował on pod fałszywym nazwiskiem przeważnie w Bawarii, gdzie popełnił szereg większych kradzieży z włamaniem.

W posiadaniu jego znaleziono mnóstwo przedmiotów pochodzących z łupów.

Wykryto również u niego notatki, których charakter pisma zdradzał uderzające podobieństwo z pismem listu, jaki otrzymała opiekunka zamordowanej pod Düsseldorfem Gertrudy Alberman od rzekomego mordercy.

LIST TEN ZAWIERAŁ OPIS MORDERSTWA.

Policja również zwróciła uwagę na tę okoliczność, iż rysopis mordercy z Düsseldorfu niezwykle przypomina aresztowanego i że podczas słynnych zbrodni düsseldorfskich aresztowany przebywał stale w Düsseldorfie. Meyer został osadzony w więzieniu. Dochodzenie jest w pełnym toku. Policja miasta Eger skłoniła się natychmiast z policją düsseldorfską.

..

Berlin, 13 grudnia.

(Telegram własny „Republiki“).

Włóczęga Nestroy, który przed kilkoma dniami został aresztowany jako podejrzany o udział w tajemniczych morderstwach düsseldorfskich, został obecnie, po szczegółowym badaniu, wypuszczony na wolność, bowiem dowiódł on w zupełności swego alibi.

Przerwa w rokowaniach z Niemcami.

Delegaci niemieccy opuszczają Warszawę.

Warszawski korespondent „Republiki“ (B) telefonuje:

W najbliższych dniach mają opuścić Warszawę rzeczoznawcy niemieccy do rokowań o traktat handlowy.

Wyjazd ich stoi w związku z wejściem rokowań na martwy punkt z powodu trudności przy ustalaniu przepisów o wywozie nierogacizny z Polski do Niemiec.

Delegaci niemieccy wymówili nawet pokoje, które zajmują w hotelu Europejskim, co zdaje się wskazywać na to że wyjazd ich nastąpił na czas dłuższy.

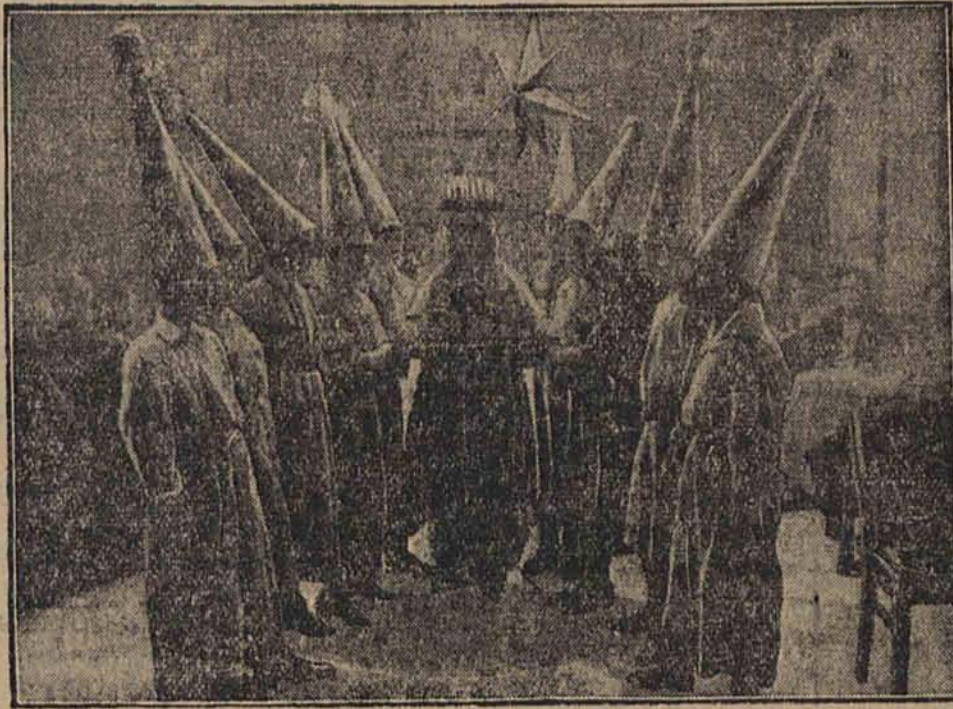
— Przywódca frakcji nacjonalistycznej Reichstagu, na miejsce hr. Westarpa, wybrany został poseł Oberfohren

— Z Angory donoszą, iż przybył tam Karachan.

— Rumuński minister spraw zagranicznych, Mironescu, opuszcza dziś wieczorem Pragę po trzydniowym pobycie, udając się do Bukaresztu.

Święto słońca w Szwecji

W Szwecji lud obchodzi rokrocznie w dniu 13-go grudnia święto słońca. Dzieje się to w związku z przesileniem zimowym. — Na zdjęciu naszym widoczny jest ten obrządek ludowy w którym główną rolę gra symboliczna św. Lucia (pośrodku).

Koleżance naszej FANI z powodu tragicznego zgonu siostry Jej

b. p. SONI BARASZ

szczerze wyrazy współczucia składają

Koleżanki kl. VIII gim. im. El. Orzeszkowej

W razie katastrofy samochodowej.
Szybka pomoc ratownicza. — Apteczki drogowe.
Egzaminy dla szoferów.

Jak się dowiadujemy, wobec mnożących się wypadków samochodowych Automobilklub Polski postanowił zorganizować specjalną pomoc ratowniczą na obszarze całego kraju we wszystkich miastach, miasteczkach i wsiach.

W pierwszym rzędzie postanowiono zwrócić się do ministerstwa spraw wewnętrznych o zarządzenie, by na każdym posterunku policji państwowej, w urzędach gminnych, aptekach przydrożnych oraz możliwie we wszystkich ubikacjach znajdujących się w pobliżu szos, były obowiązkowo zainstalowane specjalne apteczki, zawierające wszystkie potrzebne do ratownictwa medykamenty i przyrządy opatrunkowe, jak wate, gazę, bandarze itd.

Na ubikacjach i pomieszczeniach, które posiadają będą podobne apteczki na wypadek katastrofy samochodowej, będą wywieszane specjalne znaki wyróżniające dla łatwej i szybkiej orientacji automobilistów.

W dalszym ciągu postanowiono, by wszyscy szoferzy samochodów użyteczności publicznej (taksówki, autobusy), poddani zostali przymusowemu egzaminowi z ratownictwa drogowego. Niezależnie od powyższego, do programu wszystkich szkół szoferkich ma być wprowadzony, jako przedmiot obowiązkowy, nauka ratownictwa drogowego.

Memoriał w powyższej sprawie, tak aktualnej i pilnej przesłany zostanie wadom w najbliższych dniach. (a)

Lekarz-dentysta

Fanny Horowicz

Cegielniana 25, I p. fr.

Ordynuje w godz. 9—1

Telefon 108-26.

Teatr świetlny

„CASINO”

**PANNA
ELZA**

Dziś i dni następnych film wzbudzający najwyższy podziw realizmem tematu gry aktorskiej i reżyserji według rozgłośnego dzieła

ARTURA SCHNITZLERA

**PANNA
ELZA**

W rolach głównych:

Elżbieta Bergner
Albert Steinhilber
Albert Basserman
Jack Trevor

Nad program: aktualności filmowe
Orkiestra pod kier. p. L. Kantora
Początek seansów o g. 12 w poł.
Ceny miejsc na I seans wszystkie po 1 zł.

WODY KOŁOŃSKIE
WODY KWIATOWE

Pulsa

PRZEMYSŁ MYDLARSKI I PERFUMERYJNY
FR. PULS S.A. WARSZAWA WIERZBOWA

**Weksle miasta Koła
będą wykupione przy pomocy Banku Polskiego.**

Jak wiadomo sensację wywołała nie dawno temu wiadomość, że magistrat miasta Koła dopuścił do protestu wszystkich własne weksle. Miastu groziło bankructwo. Sprawą tą zainteresował się minister spraw wewnętrznych Składkowski, który na konferencji z wojewodą łódzkim p. Jaszczoltem omawiał tę sprawę i polecił mu wówczas przeprowadzenie ścisłej kontroli wszystkich magistratów województwa łódzkiego.

Jak się dowiadujemy, obecnie naskutek czynionych starań w Banku Polskim komisja do udzielania pożyczek samorządów postanowiła udzielić magistratowi miasta Koła pożyczki w wysokości 30 tys. złotych, na spłatę weksli. p.

Tomaszów-Mazowiecki.

(Telefonem od własnego korespondenta)
W związku z podaną wiadomością o kursach dla analfabetów i półanalfabetów prostujemy, iż kurs ten zorganizowany jest przez związek rzemieślników, a kwalifikowanie uczniów przeprowadzone zostanie według wieku i umiejętności, gdyż majstrów nie chcą się uczyć razem z czeladnikami i uczniami.

Według danych PUPP-u liczba bezrobotnych wynosi na dzień dzisiejszy 1941, w tem 512 pracowników umysłowych. Sytuacja na froncie bezrobocia pogorszyła się znacznie. Ogółem z zasiłków korzysta 512 pracowników. W ciągu ostatniego tygodnia przybyło 75 bezrobotnych.

Z inicjatywy kierownika komisarzy p. Chrościckiego została utworzona przez rodziny policjantów samopomoc o zadaniach społecznych, jak pomoc prawna, opieka nad sierotami i wdowami po poległych policjantach itd. Fundusze na powyższy cel organizacja czerpie z skromnych składek członkowskich. Pierwszą imprezą tej organizacji ma być wspólna choinka dla rodzin policjantów, inwalidów i policjantów służby czynnej. W celu umożliwienia zrealizowania tej imprezy obywatele Tomaszowa winni przysiąc z pomocą pieniężną do dnia 25 b. m.

Piotrków-Trybunalski.

(Telefonem od własnego korespondenta)
Do prezydenta miasta, p. Hudeca, zgłosiła się delegacja bezrobotnych, zatrudnionych jedynie przez grudzień na robotach miejskich z funduszy państwowych z prośbą, aby w tygodniu przedświątecznym pracowali oni nie 3 a 6 dni. P. prezydent przychylił się do żądań delegacji.

Budżet miejski na rok 1930-31 został przyjęty przez radę miejską w drugim czytaniu. W najbliższym czasie preliminarz budżetowy wyłożony będzie do przejrzania.

Dnia 19 grudnia odbędzie się w farmie rolniczej w Milejowie, pod Piotrkowem jednodniowy kurs rolniczy dla rolników gminy Krzyżanów, organizowany przez Towarzystwo rolnicze w Piotrkowie.

PETER MOY.

Udany trick.

Pewnego dnia w wielkim domu towarowym zdarzył się następujący wypadek:

Popołudniu, w czasie największego ożywienia, nagle jakiś młody, dobrze ubrany człowiek z dużą paczką pod pachą, potrącając wszystkich po drodze począł biec po schodach wewnętrznych, prowadzących z pierwszego piętra na dół, do drzwi wyjściowych. Biegł jak burza, nie oglądając się na nikogo. Widać było, że wszelkimi siłami zmierza do opuszczenia jaknajrychlej gmachu domu towarowego.

Zarządzający, który stał na uboczu pilnie obserwując kupujących, w lot zorientował się w sytuacji. Nie ulegało najmniejszej wątpliwości: była to scena znana aż nazbyt dobrze w wielkich domach towarowych. I natychmiast alarmując służbę, zawołał:

— Trzymać złodzieja!

Okrzyk został podchwycyony przez wszystkich obecnych. Kilku dziesięciu ludzi rzuciło się w pogoń, i nim uciekający dotarł do drzwi wyjściowych, został otoczony i zatrzymany. Blady z przerażenia obejrzał się dookoła. Na jednej życzliwej twarzy. Popychano go i błyskawicznie Wołano policję. I wreszcie na życzenie zarządzającego, wprowadzono go do gabinetu dyrektora.

— Proszę w tej chwili oddać paczkę!

— Jakim prawem? Kto panu pozwolił wychodzić się w ten sposób z klientem? Złożę skargę do sądu! — zawołał młody człowiek z oburzeniem.

— Znamy się na tych trickach. Proszę nas nie straszyć!

Dyrektor wyciągnął paczkę z pod pachy młodzieńca. Mimo głośnych jego protestów rozpakował ją. Leżał w niej gotowy garnitur... kwit kasowy, na dowód, że rachunek został uregulowany. Dyrektor i zarządzający stanęli skonsternowani. Jaka fatalna omyłka!

— Co to ma znaczyć? — zawołał młody człowiek. — Jakim prawem panowie wzięli „chwytac złodzieja”? Jakim prawem panowie mnie aresztowali? Zostałem skompromitowany wobec tylu ludzi! Obchodzono się ze mną jak z żelazną kłody! Nie panowie, ja też płazem nie puszcze!

— Bardzo pana przepraszamy, — rzekł w chwili milczenia dyrektor — ale dlaczego pan tak szybko biegł po schodach? Przecież pan nie musiał to wzbudzić w nas podejrzenie...

— Podejrzenie? Dlaczego? Czy w waszym przedsiębiorstwie istnieje specjalny przepis, że nie wolno kupującym się śpieszyć? Balem się opóźnić poślą, coż w tem dziwnego? Nie panowie, ja tego płazem nie puszcze!

Próżno dyrektor i zarządzający próbowali procesem sądowym. I dopiero zadośćuczynienie w postaci kilkuset marek, skłoniło go do opuszczenia domu towarowego, z przyrzeczeniem, iż nie zrobi użytku z fatalnej omyłki.

Po tego wyjściu dyrektor i zarządzający spojrzeli na siebie pytająco. Później pokrętili powątpiewająco głowami.

Po dwóch dniach w domu towarowym na sąsiedniej ulicy, popołudniu, w czasie największego ożywienia, nagle jakiś młody, dobrze ubrany człowiek, z dużą paczką pod pachą, potrącając wszystkich po drodze, biegł po schodach wewnętrznych, prowadzących z pierwszego piętra na dół, do drzwi wyjściowych. Biegł jak burza, nie oglądając się na nikogo. Widać było, że wszelkimi siłami zmierza do opuszczenia jaknajrychlej gmachu domu towarowego.

Zarządzający, który stał na uboczu pilnie obserwując kupujących, w lot zorientował się w sytuacji. Przypomniał sobie historię z poprzedniego dnia, gdy konkurencja za taki trick zapłaciła kilkaset marek odszkodowania. Z ironicznym uśmiechem zastąpił biegającemu drogę.

— Niech pan sobie nie zadaje trudu. Straszliwy już o tym kawale. Doskonale trick Do widzenia. Drzwi na lewo, proszę!

Młody człowiek spojrzął na niego skonsternowany, lecz nie zatrzymując się, biegł dalej. Po chwili był już na ulicy. Z wesołym uśmiechem wskoczył do przejeżdżającego tramwaju. Poprawił pod pachą skradzioną paczkę. Trick udał się doprawdy znakomicie.

DRUKI

wszelkiego rodzaju wykonuje po cenach konkurencyjnych

Zakłady graficzne

A. I. Ostrowskiego

Piotrkowska 55, tel. 20-354

Karty wizytowe wypukłymi literami sposobem miedziorytniczym.

Będzie mróz za kilka dni!

Kryzys depresji barometrycznej. - Około 4 stopni niżej zero! - A tymczasem... zakwitły bzy na kresach wschodnich.

Sytuacja barometryczna nad Europą od kilku dni nie uległa przesunięciom, zmieniając jedynie swą strukturę wewnętrzną.

Wielka depresja, której środek leżał między Anglią i Islandją, utrzymała się w tem samym miejscu, rozbijając się na szereg drobniejszych obszarów niższych.

Przepływ powietrza nad morzami, o-taczającymi zachodnio - północną i północno - wschodnią część Europy, był nie zwykle silny.

Na wschód od naszego kraju, nad całą europejską Rosją środkową i zachod-

nią - północną, rozpościera się wielki, silny i trwały obszar wyżowy, który trwa prawie bez żadnych zmian już od kilku tygodni, przynosząc tej części Rosji stały mróz.

W ciągu ostatnich dwu dni wyż wykazuje jednakże tendencję aktywną i posuwa się zwolna na zachód w kierunku Polski.

W związku z tem nastąpiło już nawet lekkie oziębienie i pierwsze opady śnieżne.

Przy rozbiegu wielkiego obszaru jednolitego ciśnienia na drobne części, zmienia na zazwyczaj przychodzi raptownie.

To też trwający obecnie kryzys depresji barometrycznej osiągnie za 3 - 4 dni punkt kulminacyjny.

Depresja ustąpi wyżowi, który przyniesie lekki mróz (około - 4 st. całej Polsce).

Do tego czasu spodziewać się należy naogół pogody bez większych zmian; dość ciepłej i obfitej w opady (zwłaszcza na północy i wschodzie), nocą i rankiem lekkich przymrozków.

Wilno, 13 grudnia.

Z Datnowa donoszą, iż wskutek podniesienia się ciepłoty na polach i w lasach zakwitły kwiaty.

KRONIKA

GRUDZIEŃ
14
SOBOTA

Dziś: Izydora
Jutro: Wiktor

Wschód słońca	7.36
Zachód słońca	3.25
Wschód księżyca	1.42
Zachód księżyca	4.56
Długość dnia	10.27
Ubyło dnia	8.56

Lustracja w magistracie m. Łodzi.

Prezydium magistratu nie komunikuje się z lustratorem wojewódzkim?

W dniu wczorajszym delegat województwa p. Kozłowski przystąpił do badania stanu kasy miejskiej, dokumentów finansowych i księgowości. Wszelkich wyjątków udzielił naczelnik wydziału finansowego p. Chwałbiński, kierownik wydziału rachuby p. Konopka oraz kierownik p. Grajner.

Prezydium magistratu z p. Kozłowski wogóle podczas lustracji się nie komunikuje, natomiast w sprawach koniecznych prezydium magistratu ustano-

wo w charakterze łącznika p. dr. Grajskiego. (p)

Opłaty kanalizacyjne zostały już ustalone przez miasto.

W czwartek odbyło się posiedzenie miejskiej komisji finansowo - budżetowej. Przyjęto m. in. statut o poborze na rzecz m. Łodzi opłaty komunalnej za korzystanie z miejskich urządzeń kanalizacyjnych. Sprawy te znajdują się na porządku dziennym najbliższego posiedzenia ra-

miejskiej które odbędzie się w dniu b.m.

Ruch tramwajowy w Boże Narodzenie.

Zwyczajem dorocznym w wigilię Bożego Narodzenia tramwaje kursować będą tylko do godziny 8 wieczór. W nocy natomiast ruch tramwajowy nie ulegnie pełnemu wstrzymaniu, natomiast ograniczeniu o tyle, że kursować będzie około 12 pociągów i to tylko do godziny w nocy.

W same święta Bożego Narodzenia 25 grudnia ruch tramwajowy będzie zupełnie wstrzymany przez cały dzień.

Mieszkania na poddaszach

grożą pożarami. - Inspekcja budowlana podda badaniom mansardy.

Głód mieszkaniowy w Łodzi doprowadził do tego, iż w bardzo wielu domach wyzyskano na mieszkania nawet takie miejsca, które na ten cel bynajmniej się nie nadają, zwłaszcza bez dokonania gruntownych przeróbek. Tak naprz. wiele mieszkań urządzone na strychach, tworząc na nich niekiedy ma-
lownicze, ale niebezpieczne mansardy.

Niebezpieczeństwo wzmagalo się jeszcze z tego powodu, iż mieszkanka na strychach, oddzielone od siebie często nieotynkowanymi deskami, przeważnie są zaopatrzone w żelazne piecyki, połączone z kominami, niekiedy

w bardzo prymitywny sposób. W okresie letnim nie przedstawiało to żadnego niebezpieczeństwa, ale obecnie, kiedy rozpoczęto opalanie mieszkań, wynikiem było już wiele pożarów mniej lub więcej groźnych.

Celem zapewnienia bezpieczeństwa mieszkańcom takich domów, inspekcja budowlana ma w najbliższym czasie do końca lustracji wszystkich mieszkań na poddaszach i w razie stwierdzenia wadliwości ich urządzeń, wydać będzie nakazy odpowiednich przeróbek, pod groźbą wysokich kar pieniężnych. (a)

Towar wartości 30.000 złotych znalazł policjant na pustym placu.

Ubiegłej nocy posterunkowy 10 komisariatu, przechodząc obok placu przy ul. Anny Nr. 4/6, zauważył kilku osobników, układających na ziemi sztuki towarów. Policjant, domyśliwszy się, że ma do czynienia ze złodziejami, sięgnął do kieszeni po rewolwer.

— Ręce do góry, bo będę strzelał.

Złoczyńcy, mimo tego ostrzeżenia, rzucili się do ucieczki. Zarządzona po-goń nie dała rezultatów.

Jak się okazało, na pustym placu pozostawili oni 107 sztuk towaru, oraz większą ilość paczek przędzy, ogólnej

wartości około 30.000 zł., pochodzących ze składu Maurycyego Absta (Piotrkowska 168).

Złoczyńcy tej samej nocy wyborowali otwór w suficie suteryny, znajdującej się pod składami p. Absta i w ten sposób wynieśli niemal cały znajdujący się tam towar. Łupy zabrali na sąsiedni plac, skąd prawdopodobnie mieli je zamiar wywieźć furmanką.

Wszystkie towary policja zwróciła prawemu właścicielowi. Poszukiwania złoczyńców trwają w dalszym ciągu. (d)

„Kiszkopol“, „Wólkrowa“ i „Nagłanc“ Magistraty miast polskich winny wytepić cudactwa językowe na szyldach firmowych.

Jak się dowiadujemy, na ostatnim posiedzeniu związku miast polskich postanowiono zająć się sprawą istniejącej w miastach, na szyldach wielu firm kupieckich. Postanowiono podjąć we wszystkich miastach energiczną walkę z cudacznymi nazwami, które kaleczą nie-
milosliwnie język, tworząc jakieś dziw-
lgi, pozbawione ładu i składu.

Z polecenia związku miast sprawa powyższa zajmą się magistraty, które wglądają w te stosunki i rozpoznać pew-
na akcje przeciwno usunieciu podob-
nych nazw.

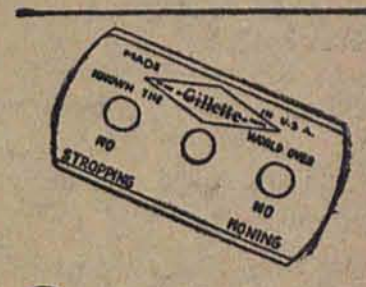
Sprawa powyższa jest zwłaszcza ak-

tualna w Łodzi, gdzie szczególnie roz-
wielmożniły się ostatnio wszelkiego ro-
dzaju „pole“, które ni przypał ni przyła-
tał, doczepia się do nazw, mających wy-
jaśniać rodzaj i charakter przedsiębior-
stwa. Na każdym kroku w Łodzi spotka-
ć można podobne nazwy, z których naj-
bardziej charakterystyczne, specjalnie
przez nas wynotowane, warto przyto-
czyć. A więc mamy tu „Elektropol“,
„Żywnopol“, „Miesopol“, „Odzieżopol“,
„Kiszkopol“, „Śledziopol“, „Butopol“,
„Expol“, nawet spotkał się na jednej z
ulic owocarnie, noszącej nazwę „Grusz-
kopol“.

W małych miastach, na prowincji,

istnieją jatkki p. n. „Wólkrowa“, fabryki
pasty do obuwia „Nagłanc“ i inne temu
podobne nonsensy. Obłąd wyszukiwa-
nia cudacznych nazw doszedł do tego
stopnia, że nawet składy węgla i drzewa
opałowego zaczęły używać takich
nazw, jak „Wędrzew“, „Palogień“,
„Węgielpol“ i t. d.

W tej dziedzinie ma zapanować wre-
szcie porządek. Magistrat, wykonując u-
chwałę związku miast polskich, prze-
prowadzi rewizję, wszystkich dziwacz-
nych nazw, i przedsięwzięcie odnowie-
nie kroki celem spowodowania ich
zmiany. (a)

Odpowiedni nożyk jest najważniejszą rzeczą przy goleniu—nożyki Gillette są wykonane z najlepszej stali angielskiej. Miej zawsze zapas nożyków Gillette.

Odkrycie zarazki influenzy! Sensacyjne odkrycie medyczne.

Paryż, 13 grudnia.

Z Chicago donoszą, iż jeden ze sławnych bakterjologów amerykańskich prof. uniwersytetu, Falk, po sześcioletnich poszukiwaniach odkrył zarazkę influenzy i zdołał bakterję izolować. Odkrycie to ma olbrzymie znaczenie dla wiedzy lekar-
skiej.

Urzędowy tłumacz sądowy.

Przed kilku miesiącami zwróciliśmy uwagę na konieczność utworzenia przy łódzkim sądzie okręgowym stanowiska tłumacza urzędowego. Stanowisko takie istniało tylko przy warszawskim sądzie okręgowym i wszyscy obywatele łódzcy, którzy dla różnych celów potrzebowali urzędowych tłumaczeń jakichkolwiek dokumentów, zmuszeni byli u-
dawać się pechalnie do stolicy. W ten sposób tracili zwykle sporo czasu, a ponadto narażali się na bardzo poważne koszty.

P. prezes sądu okręgowego w Łodzi Bełżyński wszczął energiczne starania, które, jak się dowiadujemy, obecnie zo-
stały uwieńczone pomyślnym rezulta-
tem. W bieżącym tygodniu prezes sądu zamianował urzędowego tłumacza, dla języków francuskiego niemieckiego i ro-
syjskiego. Została nim aplikantka sądo-
wa p. dr. Jadwiga Miechowska. (a)

Dyżury apiek.

Dziś w nocy dyżurują apieki: M. Lipca (Piotrkowska 193), E. Millera (Piotrkowska 46), W. Groszkowskiego (Konstantynowska 15), Perelmana (Cegielniana 64), H. Niewiarowskiego (Aleksandrowska 57), S. Jankielewicz (Stary Rynek 9). (b)

KAZDA NALEPKA TO NOWY POCISK W STUGŁOWĄ HYDRĘ GRUŻLICY

10 GR 1929 POLSKI ZWIĄZEK PRZECIWGRUŻLICY

Z za kulis.

Komercjalizacja teatrów.

Slusny projekt w... Warszawie.
Z Warszawy donoszą:
Od pewnego czasu mówi się o projekcie komercjalizacji teatrów miejskich, czyli usamodzielnieniu ich jako przedsięwzięcia, opartego na zasadach handlowych.
Przygotowano odpowiedni wniosek na Radę miejską, który rozważony ma być w czasie dyskusji budżetowej. Według opinii zwolenników komercjalizacji, ma ona wydobyc teatru z chronicznych deficytów i uczynić je instytucjami dochodowymi.

Kurs dla amatorów reżyserów.

Związek teatrów ludowych w Warszawie zorganizował 8-mio miesięczny kurs korespondencyjny dla kierowników i reżyserów teatrów ludowych. Kurs ten z zrozumiałych przyczyn wzbudził u miłośników sceny wielkie zainteresowanie. Program kursu obejmuje wszelkie przedmioty z zakresu teatrologii. Wykłady prowadzone przez wybitnych znawców literackich i artystycznych dają bogaty materiał teoretyczny i praktyczny. Każdy komu dobro sceny ludowej leży na sercu, a przede wszystkim wszyscy kierownicy i reżyserzy teatrów amatorskich, powinni korzystać z wymienionego kursu. Oplata za wykłady wynosi miesięcznie zł. 6.—.
Informacje i zapisy przyjmuje Związek Teatrów Ludowych, Warszawa, ul. Tanka 1. Tel. 238-58. P.K.O. 3464.

Autobusy teatralne.

Administracja słynnego mediolańskiego teatru „La Scala” zaprowadziła przed kilku dniami w charakterze próbnym ciekawą innowację. Aby dać możliwość prowincji korzystania z opery, administracja uruchomiła specjalne autobusy, które będą w ten sposób wyjeżdżały z okolicznych miast Bergamo, Como i Varese, aby przybyć na czas do „Scali” z gośćmi już ubranymi do teatru. Podobnie po przedstawieniu autobusy będą tych samych gości odwozić z teatru do domu. Wobec nieliczenia na specjalny zysk, koszty przewozu są niezwykle tanie. Możeby tak spróbować i u nas?

Nagroda naukowa m. Warszawy.

Z Warszawy donoszą:
Rada miejska postanowiła ustanowić nagrodę naukową w wysokości 15.000 złotych. Nagroda ta wypłacana będzie corocznie w dniu 3 maja.
W pierwszym roku jej istnienia — za najlepszą pracę w dziedzinie matematyczno-przyrodniczym, w drugim — za dzieło humanistyczne, w trzecim — za pracę z dziedziny medycyny. W następnych latach znowu w powyższej kolejności.

„Spiewający blazen” w radjo.

Warszawa, 1411 m. — 11.58 — Sygnał czasu i hejnał, 12.05 — Koncert z płyt gramofonowych. 13.10—15.00 — Komunikaty. 16.15 — Koncert z płyt gramofonowych. 17.45 — Słuchowski dla dzieci z Wilna „Filinka”, powieść Buy-no-Artowej, w radiofonizacji p. H. Forbrodowej. 19.25 — Muzyka z płyt gramofonowych. 19.58 — Sygnał czasu, 20.05 — Recital fortepianowy Egona Petri. 21.15 — Muzyka lekka. 22.00 — Transmisja filmu dźwiękowego „Spiewający blazen” z kino-teatru „Splendid” w Warszawie.
Koenigswusterhausen, 1635 m. — 20.00 — „Arlekin” Cwielinowa i rewja hiszpańska Barsonego.
Praga, 487 m. — 20.30 — Koncert Kwartetu czeskiego.
Turyń, 274 m. — 21.05 — „La Danza delle Libellule” — operetka Lehara.

TEATR
MUZYKA SZTUKA

Dziś premiera „Króla Bawelny”.

Dziś w Teatrze Miejskim o godz. 8.30 wieczorem premiera sensacyjnej sztuki z życia łódzkiego p. t. „Król Bawelny”.
Szczęk i zgrzyt maszyn fabrycznych, ambleje twórcze patriarchów przemysłu, walka o byt tysięcy rzesz robotniczych, konflikty miłosne i wielka potęga pieniądza — wypełniają, życiem tętniące, obrazy tego pierwszego łódzkiego reportażu scenicznego.
Reżyseruje K. Kłowski. Dekoracje K. Mackiewicz. Udział biorą najwybit-

niejsze siły zespołu artystycznego Teatru Miejskiego: pp. Niemlrzanka, Malinowska, Orlińska, Skrzydłowska, Szczesna, Szmarówna, Butkiewicz, Damięcki Dąbrowski, Hajduga, Kłowski, Korczyński, Krzemieński, Lenk, Mroziński, Znicz.
W niedzielę wieczorem po raz drugi „Król Bawelny”.
Bilety do nabycia w kasie zamawiań w kwaciarni Salwy, Moniuszki 2, od 10 rano do 7 wieczorem bez przerwy.

TEATR MIEJSKI.

Dziś w sobotę o godz. 4 po południu po cenach najniższych „Artyści”.

Stas lotnikiem, czyli tajemnice lalek
Jutro w niedzielę o godz. 12 w południe po raz drugi barwna, zajmująca, bajka Remusa w czterech aktach „Stas lotnikiem czyli tajemnice lalek”, której pierwsze przedstawienie odbyło się przy wyprzedanej do ostatniego miejsca widowni, budząc niesłychany entuzjazm wśród „naszych najmilszych”. Taniec, śpiew i wiele miłych niespodzianek. Podczas przedstawienia dziećmi rozdawane są upominki i słodczyce firmy Suchard.

Jutro o godz. 4 po południu po cenach popularnych „Dzielnym wojak Szwajk”.
Wieczorem o godz. 8.30 po raz drugi „Król Bawelny”.

TEATR KAMERALNY.

Zydowsko- amerykańska sztuka „Bronx - Express”.
Dziś, w sobotę, w niedzielę dwa razy i w poniedziałek gorąco na wczorajszą premierę przyjęta, głośna sztuka Ossipa Dymowa „Bronx-Express” osnuta na tem emigracji żydowskiej w Ameryce. Rola popisowa tej pełnej humoru i sentymentu groteski odwarza L. Zbucki. Obsada stanowia: Biskupska, Palęńska, Marcinowska Bogdanowicz, Danilowicz, Matuszkiewicz, Michalak, Sębor i Warchałowski.

TEATR POPULARNY.

Dziś, w sobotę, niedzielę dwa razy, poniedziałek i wtorek wyborna komedia proletariacka ze śpiewami i tańcami W. Katajewa „Kwadratura kola” z Waczyńska, Seborową, Staszewskim, Tatarskim i artystką baletu warszawskiego Marysą Bargielską.

„Za dawnych dobrych czasów”
We środę 18. premiera wesołego, typowo wiedeńskiego wódewilu R. Stolca „Za dawnych dobrych czasów”, Próby pod kierunkiem Wł. Ziemińskiego na ukończeniu. W rolach ważniejszych: Marja i Aleksander Zabczyński, Relewicz - Ziemińska, Bronowska, Płuciński, Górecki, Tartakowicz i inni. Dekoracje E. Pietkiewicza.

„Kopciuszek”
Jutro w sobotę po południu i w niedzielę o dwunastej trzydzieści w Teatrze Popularnym ciesząca się rekordowem powodzeniem wśród naszych miłośników barwna, wesoła bajka „Kopciuszek”. Całość tego atrakcyjnego widowiska urozmaćcono tańcami, śpiewami, efektami magicznymi i udziałem żywych zwierząt. Bilety do nabycia w cukierni Gostomskiego i w kasie Teatru Popularnego.

TEATR GEYEROWSKI.

Piotrkowska 295.
Jutro, w sobotę i w niedzielę dwa razy ostatnie przedstawienia bajecznie kolorowych „Skalnierzy” w premierowej obsadzie.

Subsydjum dla Teatru Popularnego.

List magistratu w sprawie delegacji robotniczej.

Do Redakcji „II. Republiki” w miejscu.
W związku z listem „delegacji fabryki I. K. Poznańskiego”, zamieszczonym w nr. 337 „Republiki” z dnia 8-go b.m., a dotyczącym kwestji subwencji dla Teatru Popularnego, Magistrat m. Łodzi — na podstawie art. 30 i 32 rozporządzenia Prezydenta Rzplitej o prawie prasowym („Dz. U.R.P.” nr. 1/1928, poz. 1) — prosi o opublikowanie następującego sprostowania:
1) Nieprawdą jest, jakoby wiceprezydent dr. Wielński w przemówieniu swem w radzie miejskiej dnia 28-go ub. m. powoływał się na jakieś „ostrzeżenia” delegacji fabryki I. K. Poznański, — dlatego też „sprostowanie” tej okoliczności, zawarte w liście „delegacji fabryki I. K. Poznańskiego” jest zupełnie bezprzedmiotowe.
2) List pominiony przedstawia przebieg konferencji z wiceprezydentem dr. Wielńskim w sposób niepełny, niecisły i tendencyjny, nie wspomina bowiem wcale, że:
a) po przedstawieniu delegatom wyroku długów p. Gorczyńskiego na rzecz magistratu, aktorów i robotników fizycznych, delegaci oświadczyli, iż żądają od magistratu, aby potracił z ewentualnej subwencji to, co się należy magistratowi i robotnikom fizycznym, albowiem, jak wyrazili się delegaci, „są to nasze pieniądze i magistrat nie ma prawa rozporządzać się niemi dowolnie”;
b) delegaci podzielili obawy władz miejskich, że p. Gorczyński pieniądźmi z subwencji zapłaci swoje długi, pochodzące z prowadzenia Teatru Miejskiego, a wskutek tego — ustalono na konferencji, że delegaci przedstawiają dyrekcji Teatru Popularnego żądanie, aby właśnie oni weszli do zarządu Teatru Popularnego, jako kontrolerzy, którzy dopilnują, by subwencja wydana została na właściwe cele;

c) delegaci oświadczyli następnie wiceprezydentowi dr. Wielńskiemu, że o ile dyrekcja Teatru Popularnego nie zgodzi się na powyższy warunek, delegaci nie będą popierali nadal sprawy subwencji;
d) delegaci zaznaczyli wreszcie, że — o ile w ciągu 2—3 dni nie otrzymają odpowiedzi pozytywnej od dyrekcji Teatru Popularnego i nie zakomunikują o tem w ciągu tego czasu wiceprezydentowi dr. Wielńskiemu, magistrat będzie mógł uważać, iż delegaci odstąpili od swych postulatów. Ponieważ do dnia dzisiejszego delegacja do magistratu ponownie się nie zgłosiła, magistrat — zgodnie z jej zapowiedzią, zmuszony był uznać, że dyrekcja Teatru Popularnego omówionemu wyżej warunkowi kontroli robotniczej — odmówiła.
3) Należy stwierdzić, że w skład delegacji fabryki I. K. Poznańskiego wchodziły tylko dwie osoby, podczas, gdy list ogłoszony w dziennikach z dnia 8-go b. m. podpisał — trzy. Fakt podpisania rzeczonoż listu przez osobę, która w skład delegacji nie wchodziła i w konferencji udziału nie brała, sam przez się nasuwać musi poważne wątpliwości co do ścisłości i prawdziwości zawartej w liście relacji z przebiegu rozmowy, dotychczas subwencji.
Prezydent w/z Fr. Rapalski.
Niemasz lepszego **VEGARA I BUDZIKA** nad wyrób marki
HAMBURG — AMERIKA
Sprzedaż Hurtowa: D.H. H. SZAKOW. Warszawa Leszno 40.

Łódź w karnawale

Jak się zapowiada tegoroczny karnawał? Zapytanie to spędza sen z oczu niejednemu, a raczej — niejednej. Informowaliśmy się w kołach psń, zajmujących się od wielu lat con amore urządzeniem filantropijnych imprez publicznych, a przedewszystkiem balów i zabaw. Z wiadomości...

— W tym roku — komunikuje nam mocno zatroskana pani — będzie zapewne minimalna ilość balów publicznych. Ludzie nie mają pieniędzy na wydawanie na balach. Jeśli ktoś jeszcze coś posiada, nie afiszuje się tem chętnie. Pozaatem zarówno inicjatorki i gospodynie, jak i panie, będące tylko gośćmi, muszą zwykle wydać większe sumy na suknie. Moda tegoroczna jest tego rodzaju, że z sukni zeszłorocznej bardzo trudno jest coś przerobić. Trzeba wkładać nowy kapitał, a pieniędzy niema, doprawdy niema... Dla tego też większość towarzystw dobroczynnych, urządzających corocznie zabawy na swe cele, w bieżącym karnawale zrezygnuje z tego natomiast urządzimy jakieś podwieczorki tańcujące w sali Malinowej, koncerty dobroczynne, wenty, co się da, aby tanio.
Czy tanio nie można się tak samo ubawić, jak drogo?
Młodzież i ludzie poważniejsi chcą skorzystać z karnawału. Trzeba im to udostępnić, a nie utrudnić przez wielkie koszty, połączone z zabawą. Jeśli jakaś instytucja zechce oprócz i w tym roku swą imprezę na karocie — zaszkozi tylko sobie.

JUTRZEJSZY BAL „HASMONEI”
Jak było do przewidzenia, zapowiedziany na jutro bal Hasmonai wywołał kolosalne zainteresowanie.
„Wybór królowej balu” — pierwszy tego rodzaju w Łodzi plebiscyt publiczności, która głosuje. Nadto najoryginalniejszy i najpiękniejszy „sprzedawca gazet” obdarzył gości specjalnym nocnym wydawnictwem balowem p. n. „Daj bal...”, z zamieszczonym tam specjalnie skomponowanym przez jednego z najzdolniejszych łódzkiech muzyków „szlagerem balu”.
A więc jutro wszyscy w Oazie! (Narutowicza 20).

Koncert kwartetu tryjesteńskiego.

Tryjesteńscy są zbyt rutynowanym i wartościowym pod każdym względem zespołem, by można było ich grze cośkolwiek zarzucić. A jednak, słuchając ich onegdaj w sali Filharmonii, miało się wrażenie, że nie dają z siebie wszystkiego, co dać mogą, że bądź grają bez przekonania, bądź też są wyjątkowo niedysponowani.
W kwartecie Boccheriniego może najmniej uwidoczniły się braki. Zresztą kwartet ten słyszeliśmy już raz w ich wykonaniu, to też większego zainteresowania wzbudzić nie mógł. Zato w kwartecie Haydna, a jeszcze więcej w „dziełach” Beethovena trudno wprost było poznać dawnych, niezapomnianych tryjesteńczyków.

Czarująca barwa brzmienia, soczystość i jedrność tonu, ba, nawet jednolitość frazowania, któremi nie tak dawno górowali tryjesteńscy nad wszystkimi znanymi nam zespołami, nie uwidoczniły się tym razem w sposób choćby zadawalający. Wydaje nam się, iż przyczyna była niedyspozycja, aż nadto rażąca pierwszego skrzypka zespołu, którego nerwowość udzieliła się towarzyszącym kwartetu. Mimo eto nie brakło momentów, w których świetność zespołu jaśniała w pełni (I część kwartetu Haydna, scherzo Borodina), i to właśnie pozwoliło wyrazić przypuszczenie, że „słaby działy tryjesteńczyków był tylko czemś chwilowem i przemijającym.”
L. P.

KONCERT ADY SARI.
Żaden występ nie wywołał w Łodzi tak odbrzmieniego zainteresowania jak zapowiedziany koncert śpiewaczki koloraturowej Ady Sari. Ady Sari była zawsze w Łodzi przyjmowana ościnnie. Koncert odbył się w Sali Filharmonii w nadchodzący wtorek o godz. 8.30 wiecz.

Pomoc żywnościowa dla bezrobotnych

Kto ma prawo korzystania z zapomóg? — Kto nie otrzyma zapomóg? — Dokumenty, jakie należy przedłożyć przy rejestracji.

Kto, kiedy i gdzie będzie się rejestrować.

Magistrat m. Łodzi, w wykonaniu za rozkazu pana wojewody łódzkiego, po daje do wiadomości osób interesowa nych, że począwszy od dnia 16-go grud nia 1929 r. w godzinach od 9 rano do 14-ej (2-jej popoł.), odbywać się będzie rejestracja bezrobotnych robotników fi zycznych w lokalu Urzędu zasiłkowego dla bezrobotnych na państwową zapo mógę zimową.

Prawo do zapomogi przysługuje bez robotnym robotnikom fizycznym, zareje strowanym w P.U.P.P. w Łodzi, którzy:

1) wyczerpali wszystkie zasiłki usta wowe z funduszu bezrobocia po dniu 31 października 1929 r.

2) zgłosili się po zapomogę w magi stracie m. Łodzi w ciągu miesiąca od dnia, za który pobrali ostatni zasiłek z funduszu bezrobocia, wzgl. nie później niż w ciągu 2-ech miesięcy od dnia rozpo częcia w Łodzi akcji państwowej pomo cy.

3) utrzymują się samodzielnie jedy nie z własnej pracy najemnej.

4) nie posiadają ani majątku, ani ja kichkolwiek stałych lub niestałych do chodów, równych lub przewyższających kwent. zapomogę.

5) zarejestrowali się w P.U.P.P. w Łodzi do dnia 10 grudnia 1929 roku włącznie, lecz nie zostali uprawnieni do pobierania zasiłków ustawowych, jako nieodpowiadający art. 2 ustawy z dnia 18 lipca 1924 r. o zabezpieczeniu na wypa dek bezrobocia (Dz. U. R. P. nr. 67. poz. 650), o ile posiadają rodzinę na utrzyma niu i nie są stanu wolnego.

Nie otrzymają zapomogi

bezrobotni robotnicy fizyczni, którzy po zostają bez pracy:

a) przez czas przejściowy niezdolno ści do pracy, spowodowanej chorobą, je żeli otrzymują świadczenia z tytułu u bezpieczenia na wypadek choroby,

b) przez cały czas niezdolności do pracy spowodowanej przez inwalidztwo o ile pobierają renty inwalidzkie.

c) o ile po wyczerpaniu wszystkich rat zasiłku ustawowego po dniu 31 paź dziernika 1929 roku, względnie po za rejestrowaniu się na pracę do dnia 10 grudnia 1929 r. włącznie, jeśli nie przy służywało im prawo do pobierania zasił ków ustawowych i nie zgłosili się do kontroli we właściwym oddziale P. U. P. P. przynajmniej w miesiącach listo padzie i grudniu 1929 r., chyba, że zostali zarejestrowani dopiero w miesiącu listo padzie lub grudniu 1929 roku.

Bezrobotni, którym przysługuje

prawo do zapomogi zimowej

winni się zgłosić do rejestracji w nastę pujących lokalach urzędu:

1) przy ul. Piotrkowskiej 273, należą cy do I oddz. P.U.P.P. w Łodzi.

2) przy ul. Piotrkowskiej 212 należą cy do II oddz. P.U.P.P. w Łodzi.

Należy posiadać przy sobie a) dowód osobisty wzgl. inne urzędowe zaświadcze nie tożsamości, b) legitymację P.U.P.P. w Łodzi stwierdzającą fakt wyczerpania wszystkich zasiłków z funduszu bezro-

bocia po dniu 31 października 1929 r. wzgl. fakt zarejestrowania się na pracę do dnia 10 grudnia 1929 r. włącznie, o ile bezrobotnemu nie przysługiwało prawo do pobierania zasiłku ustawowego, — o raz stemple, stwierdzające fakt zgłosze nia się do kontroli w P.U.P.P. w miesiącu listopadzie i grudniu 1929 roku.

Bezrobotni, którym przysługiwać be dzie prawo do zapomogi zimowej, otrzy mają do wypełnienia formularz o przyz nanie zapomogi, który, po wypełnieniu i potwierdzeniu przez właściciela (zarzą dzającego) nieruchomości, w której bez robotny zamieszkuje, i poświadczeniu podpisu właściciela (zarządzającego) nie ruchomości przez odnośny komisariat po licytacyjny, winien być zwrócony magistrato wi

najpóźniej w ciągu tygodnia.

od daty otrzymania go przez bezrobotne go.

Aby uniknąć licznego skupienia, re jestracja odbywać się będzie w ciągu ty godnia, przyczem, w pierwszym dniu, tj. w poniedziałek, dnia 16 grudnia r. b. re jestrowani będą bezrobotni, których naz wiska zaczynają się od liter: A. B. C. D. E.

w drugim dniu, wtorek, dnia 17. 12 r. b., których nazwiska rozpoczynają się od liter: S. G. H. I. J.

w trzecim dniu, środa, dnia 18. 12 — r.b., których nazwiska rozpoczynają się od liter K. L. Ł.

w czwartym dniu, czwartek, dnia 19. 12. r. b., których nazwiska rozpoczynają się od liter: M. N. O.

w piątym dniu, w piątek, dnia 20. 12. b.m., których nazwiska rozpoczynają się od liter: P.R.S.

w szóstym dniu w sobotę, dnia 21-go grudnia, których nazwiska rozpoczynają się od liter: T.U.W.Z.

Wysokość zapomogi wynosi: zł. 20 miesięcznie dla samotnych, zł. 30 dla o barczonych rodziną do 3-ech osób (łącznie z bezrobotnym), zł. 45 dla obarczonych rodziną ponad 3 osoby.

Gotówka i opał.

Pomoc zimowa dla bezro botnych.

Wczoraj, odbyło się posiedzenie ma gistratu, na którym m. in. rozpatrzono sprawę zorganizowania pomocy żywno ściowej i opałowej dla bezrobotnych, nie pobierających żadnych zapomóg. W związku z wyasygnowaniem przez wła dzę rządową odpowiednich sum na po moc żywnościową, magistrat wypowiedział się za udzielaniem tych zapomóg w formie gotówkowej. Co się tyczy po mocy opałowej, ta — wzorem la' poprze dnich — zorganizowana ma być z fundu szów samorządowych, przyczem posta nowiono, że racje węglowe wynosić będą: dla rodziny małej 4 korce i dla dużej rodziny — 6 korcy. Akcją rejestracyjną przeprowadzą w trybie przyspieszonym władze miejskie za pośrednictwem swych urzędów.

Podatek od psów łódzkich.

Na terenie m. Łodzi obowiązuje posta dacz psów podatek, który wynosi 15 zł. rocznie od zwykłego psa pokojowego, 50 zł. od każdego następnego psa poko jowego, 60 zł. od psa myśliwskiego, 80 zł. od każdego następnego psa myśliwskiego oraz 10 zł. od każdego następnego psa łasicuchowego, trzymanego na uwięzi przez cały dzień (pierwszy pies łańcu chowy nie podlega opodatkowaniu).

Podatek ten wymierza magistrat mla sta Łodzi i pobierany jest na zasadzie de klacji, składanych przez właścicieli do mów lub rzadców. Dlatego też osoby, które psy sprzedały, lub w inny sposób pozbyły się, winny przed 15 stycznia w pierwszym półroczu oraz przed 15 lip ca w drugim, zameldować o tej zmianie. W przeciwnym razie podatek pobrany zostaje za całe półrocze. (w)

Wojna kobieca i inne nieszczęścia

Wczoraj w mieszkaniu przy ulicy An drzeja 48, wynikła bójką pomiędzy za mieszkałkami tamże: 31-letnią Anną Po rachównik, praczką 48-letnią Emmą Po rachównik, oraz 42-letnią Anną Marciniak, robotnicą. Pobite zostały wszystkie trzy tętem narzędziem i od niosły rany tłuczone głowy i ramion.

W mieszkaniu własnem przy ulicy Południowej 42, została pobita tętem narzędziem Łaja Aizenbrat, 22 letnia żo na robotnika, której tętem narzędziem zadano kilka ran tłuczonych głowy i ra mion.

Na ulicy Rzgowskiej 98, przechodzą cy ulicą Antoni Lewiński, robotnik za mieszkały przy ul. Kopernika 26, pobity został przez nieznaną sprawców tę tem narzędziem. Odniósł on rany głowy i ramion.

Falszerze paszportów zagranicznych zostali skazani przez sąd łódzki. — Mowa podsądnego Kamieńca przejdzie do dziejów kryminalistyki...

W dniu wczorajszym w łódzkim są dzie okręgowym zakończył się wielki proces o falszerstwa paszportów zagra nicznych.

Obroncy oskarżonych, adwokatów Do branicki, Forelle, Landau i inni w prze mówieniach swych dowodzili, iż ich kli jenci są niewinni i nie mieli nic wspólnego z całą aferą.

Oskarżony Kamieniec bronił się sam.

Mówił on przeszło dwie godziny. W prze mówieniu swem Kamieniec właściwie nie odpierał żadnych zarzutów, lecz starał się wkopać drugiego oskarżonego, Wa gowskiego, do którego czuje nienawiść.

— Przypomina mi się następujący dowcip — mówił Kamieniec. — Pewien

małżonek, który nie bardzo wterzył w wierność swej żony, zjawia się niespo dzianie w swem mieszkaniu i znajduje tego trzeciego ukrytego w szafie w sypial ni. Co pan tu robi? — pyta go. — Czekałem na tramwaj — otrzymuje odpowiedź.

Dowcip ten przypomina mi sytuację Wagowskiego, który został schwytany na gorącym uczynku falszerstwa i stracił zupełnie głowę. Zamiast powiedzieć prawdę, mówił głupstwa i całą winę chce zwalić na mnie

Gdy przewodniczący sądu zwraca Kamieńcowi uwagę,

by mówił bardziej do rzeczy,

oskarżony oświadcza, że postara się wię cej nie wspominać o Wagowskim, lecz mimo to po chwili zwraca się do sądu w następujący sposób:

— Wysoki sądzie, Wagowski mieszka na Kiełbacha. Czy wysoki sąd wie, co to za ulica? Tam nie mieszka ani jeden porządny człowiek, więc czy ten właśnie Wagowski mógłby być wyjątkiem?

W konkluzji Kamieniec dochodził do wniosku, iż on jest jednym z wyjątkowo porządnym ludzi w Łodzi, wobec czego powinien być bezwzględnie uniewinniony.

Sąd po dłuższej naradzie o godzinie 4-ej po południu ogłasza wyrok, mocą którego Kamieniec zostaje skazany na rok i 6 miesięcy więzienia (z zaliczeniem aresztu prewencyjnego), Wagowski na 10 miesięcy, Elbaum na 8 miesięcy, Lach man na 6 miesięcy, Szor na 2 miesiące z zawieszeniem na 3 lata, pozostali zaś oskarżeni zostali uniewinnieni. (dalsze)

Sąd publiczny nad Liljaną Harvey

Berlin, 12 grudnia

(Tel. własny)

Jak się dowiadujemy, w Berlinie przed forum zgromadzonej publiczności od był się Sąd Publiczny nad znaną artystką filmową Liljaną Harvey, przyczem do rozstrzygnięcia postawiono pytanie, czy jest ona ładniejsza jako blondynka, czy też jako brunetka.

Sprawa ta głośnem echem odbiła się w świecie artystycznym oraz wśród bywalców kin, jednakże decyzji nie można było powziąć na skutek szalonej roz bieżności zdań.

Jednocześnie zaobserwowali wtajemniczeni, że Liljana posiada znamię, o którym inaczej się nie wyrażano jak jej „Pieprzyk”.

Dalszy ciąg Sądu Publicznego, jak nam donoszą, odbędzie się wkrótce w Łodzi w teatrze świetlnym „Casino” przy udziale samej bohaterki „jej pleprzyka”, oraz partnerów i kolegów tej miary jak Willi Fritsch, Warwick Ward, Zig frid Arno, Harry Halm oraz szerokich mas miłośników kina.

Wynik tego Sądu Publicznego oczekiwany jest z wielkiem zainteresowaniem

MEBLE

Pr. Ostatniej Wystawy Meblowej w Berlinie

FABRYKA MEBLI

L. SALAMONOWICZ 66 Piłsudskiego 66

(Wschodni k.), telef. 134-25.

WSZELKIEGO RODZAJU

W TAJDZE SYBIRU

Wzruszające dzieło
córki zesłańca i sy-
na satrapy - gubernatora

Dzisiaj i dni następnych!

W rolach głównych: niezrównany tragik **F. KORNER** i wschodząca gwiazda ekranu **RENE HERIBEL**
Wspaniała ilustracja muzyczna orkiestrą symfoniczną pod dyktando A. Czudnowskiego. — Początek przedstawienia o godz. 4-ej po południu, w sobotę i niedzielę o godzinie 12-ej w południe. — Ceny miejsc na I seans od 1 zł., w sobotę i niedzielę od 12-ej do 3-ej po południu wszystkie miejsca po 50 groszy i 1 zł.
Bilety ulgowe nieważne w niedzielę.

Ostatnie 2 dni

Na ogólne żądanie publiczności i celem umożliwienia najszerzszym warstwom obejrzenia genialnego arcydzieła **ALEKSANDRA DUMASA** zdecydowaliśmy się mimo olbrzymich kosztów eksploatacji wyświetlać tylko przez kilka dni obie serie razem nie podwyższając cen za bilety

Dzisiaj 2 serie razem (całość) 3 godziny program bez skrótów 6 wielkich gwiazd międzynarodowych w filmie

„HRABIA MONTE CRISTO”

W rolach głównych: **Lil Dagover, Bern, Goetzke, Gaston Modot, Piotr Batsheff, Mary Glory, Jean Angelo** i inni.

Początek seansów o 4, 7, 10-ej. W soboty, niedziele i święta na pierwszy seans od godz. 12-ej wszystkie miejsca po 1 zł. Dla młodzieży dozwolone.
UWAGA: Passe-partout i bilety ulgowe nieważne. Orkiestra pod dyr. p. R. Kantor.

PIĘĆ MINUT NA SZKOLNEJ ŁAWIE

Reforma b. min. Switalskiego dała tylko pozorne korzyści. — Pomimo zmniejszenia ilości lekcji, uczniowie są nadal przemęczeni.

Należy skrócić czas trwania „godziny lekcyjnej”

Na początku bieżącego roku kalendarzowego, ściśle w dniu 2 stycznia, ukazało się rozporządzenie ówczesnego ministra oświaty, obecnego premiera dr. Switalskiego, dotyczące redukcji godzin w planie nauczania w szkołach średnich. Zarządzenie podyktowane było wielką troską p. ministra o odciążenie młodzieży szkolnej, która zbyt wiele godzin dziennie spędzała na ławie.

Bezpośrednio po ukazaniu się rozporządzenia, odezwały się liczne głosy, omawiające w różny sposób wspomnianą redukcję godzin. Wszyscy jednak go dzili się z tem, że dotychczasowy stan rzeczy powinien ulec jaknajszerszej zmianie, przeciążenie pracą młodzieży szkolnej jest bowiem

NIEWŁAŚCIWE I SZKODLIWE

Nowy rok szkolny rozpoczął się w pierwszych dniach września, upłynęło więc już przeszło trzy miesiące pracy w szkołach, to też o zarządzeniu można już mówić nie tylko teoretycznie, ale opierając się na doświadczeniu praktycznym.

Zainteresowaliśmy się tą sprawą, która wywołała w swoim czasie tyle wrzawy w kołach szkolnych i zaindagowaliśmy kilku nauczycieli...

Jak się okazało w praktyce, w zarządzeniu jest pewna luka, która sprawia, iż niemal cała intencja premiera Switalskiego, zmierzająca do zmniejszenia pracy szkolnej uczniów, obrócona zostaje w niwecz.

Zarządzenie z dnia 2 stycznia, skreśliło zupełnie szóste godziny lekcji, uważając, iż pięć godzin stanowić może maksimum czasu, zajętego na nauczanie w szkole średniej. 6 godzin, spędzonych w szkole odbijało się bardzo ujemnie na zdrowiu młodzieży, zbyt wcześnie zrywanej ze snu, zbyt późno spożywającej obiad i zbyt wiele przedmiotów nauczania mającej przetrwać naraz. I dlatego sam fakt skreślenia szóstej lekcji powitał został z żywym odruchem zadowolenia przez wszystkich zwolenników celowej reformy szkolnej.

Ale z tem skreśleniem łączy się inna sprawa, która właśnie stanowi ową przeszkodę do skuteczności reformy. Mianowicie nakazano równocześnie **PRZEDŁUŻYĆ CZAS TRWANIA KAŻDEJ LEKCYJ Z 45 MINUT DO 50 MIN.**

I oto trzy miesiące nauki w szkołach przekonało, że ten pozornie niewinny, 5-cio minutowy dodatek do każdej godziny lekcyjnej, wcale niewinny nie jest.

Dodatki pięciominutowe okazały się bardzo dotkliwe, dając się we znaki zarówno uczniom jak i nauczycielom. A nadto, ponieważ dodatki te nie miały spowodować ogólnego przedłużenia godzin przebywania w szkole, przerwy odpoczynkowe pomiędzy lekcjami zostały równocześnie skrócone właśnie o te 5 minut.

W ten sposób przedłużony został czas pracy, a skrócony czas wypoczynku. I ostatecznie

intencja rozporządzenia została najzupełniej spaczona, albowiem przemęczenie pracą nie tylko

nie zostało usunięte, ale jeszcze się powiększyło. Potwierdzają to zgodnie uczniowie, nauczyciele, lekarze szkolni i rodzice.

Praktyka wykazała więc, że przedłużenie lekcji o 5 minut nie dało absolutnie żadnego rezultatu pozytywnego. W końcu lekcji uczniowie są już zmęczeni, z niecierpliwością oczekują na dzwonek, obwieszający przerwę i nie odnoszą już żadnej korzyści. A zbyt krótki wypoczynek sprawia, że zmęczeniu przycho- dzą do klasy na lekcję następną.

Ten punkt rozporządzenia, który ni-

weczy zamierzenie premiera Switalskiego, jak sądzimy, należy bezwzględnie zmodyfikować. Tercją próby wykazała jego niecelowość, więc należałoby owo pięć minut lekcji odjąć ponownie i powiększyć, do normalnej długości, okres przerw.

Rozporządzenie z dnia 2 stycznia miało na celu ochronę przed zmęczeniem. A powiększenie czasu trwania lekcji, nawet przy skreśleniu szóstej godziny, ochrony takiej zupełnie nie daje.

Sum.

Włamywacze do Banku Przemysłowców w Zgierzu

zostali aresztowani w Warszawie. — Skromna kobieta, która chciała sprzedać cenne obligacje. — Zdemaskowanie agentki. Wskazała ona swych współników.

Wielkie wrażenie wywarło niedawno zuchwałe włamanie do Banku Przemysłowców w Zgierzu. Łupem włamywaczy padły większe sumy pieniędzy, jak również papiery wartościowe firmy przemysłowej **A. G. Borst** w Zgierzu, przechowywane w skrytkach banku.

Po długich poszukiwaniach władzom śledczym w Łodzi udało się stwierdzić, iż włamywaczami byli

„Jachowcy” przybyli z Warszawy.

Urząd śledczy w Łodzi skomunikował się z urzędem śledczym w Warszawie, prosząc o wszczęcie poszukiwań na tamtejszym terenie.

Dzięki przypadkowi

UDAŁO SIĘ WYKRYĆ SPELUNKĘ,

gdzie rzeczywiście były ukryte skarby, pochodzące z włamania w Zgierzu. Koncepcja władz śledczych w Łodzi okazała się słuszną: włamywacze po dokonaniu rabunku wyjechali do Warszawy. Onegdaż do jednego z kantorów wymiany przy ulicy Marszałkowskiej w Warszawie tuż obok dworca kolejowego, zgłosiła się jakaś niepozorna młoda kobieta, usiłując

sprzedać obligacje, za które zażądała 2.600 złotych.

Sprawa ta wydała się urzędnikowi kantoru podejrzana, gdyż wartość obligacji jest o wiele wyższa. Podejrzewając, że musi to być obligacja skradziona, prosił

klientkę, aby zaczekała chwilę, sam zaś udał się do gabinetu szefa wydziału papierów wartościowych.

Szef wydziału stwierdził, iż obligacje są w spisie skradzionych papierów wartościowych, podczas włamania do Banku Przemysłowców w Zgierzu. Natychmiast połączył się telefonicznie z swego gabinetu z najbliższym komisariatem policji, prosząc o przysłanie policjanta, celem wylegitymowania owej podejrzanej kobiety.

W kilka minut przybyło do kantoru wymiany kilku posterunkowych z komisarzem policji na czele, którzy poinformowani o zajściu, kobietę ową zaprosili do komisariatu. Była to niejaką Janina Chomińska, zamieszkała przy ulicy Sołec Nr. 45.

Wyjaśniła ona, że akcję tę kupiła u

jakiegoś giełdjarza na Placu Bankowym. Zaprowadzono ją na Plac Bankowy, celem wskazania „giełdjarza”. Wskazała ona jakiegoś mężczyznę, Jakóba Patrolę, zamieszkałego przy ul. Smoczej Nr. 8. Patrola zatrzymano, lecz okazał się to Bo gu ducha winny obywatel, wobec czego zwolniono go natychmiast z aresztu.

Chomińska, wzięta w krzyżowy ogień pytań, przyznała się, że jest w kontakcie z bandą włamywaczy, którzy dokonali włamania do Banku Przemysłowców w Zgierzu. Skradzione tam papiery wartościowe wzięła do spieniężenia.

Na skutek zeznania policja dokonała licznych aresztowań członków bandy. Nazwiska zatrzymanych są trzymane w tajemnicy.

Wypadek przy pracy.

Wczoraj na Polesiu Konstantynowskim przy robotach kanalizacyjnych zdarzył się nieszczęśliwy wypadek, któremu uległ 45-letni Józef Kasabucki, robotnik uległ 45-letni Józef Kasabucki, robotnik zamieszkały przy ul. Spacerowej 4 (Bazamiejska) przez nieuwagę wpadł do wykopu kanalizacyjnego i odniósł wskutek upadku poważne obrażenia ciała. Wezwany lekarz pogotowia ratunkowego po nałożeniu opatrunku ratunkowego przewiózł rannego do szpitala.

Na ulicy Piotrkowskiej 88, wczoraj 81-letni Dawid Baberman, bezrobotny, przygnieciony drzwiami, odniósł nadwyrzęcenie klatki piersiowej. w.

ODCZYT

Dnia 5-go grudnia w lokalu związku przemysłu włókienniczego przy ul. Piotrkowskiej Nr. 96 odbędzie się odczyt prof. uniwersytetu krakowskiego p. Adama Heydla p. t. „Rolnictwo a przemysł w Polsce na tle sytuacji gospodarczej ostatniej doby”

Odczyt ten wzbudził wielkie zainteresowanie.

FARBA DO WŁOSÓW

juvenol

FARBUJE NATYCHMIAST SIWE LUB JASNE WŁOSY NA KAŻDY ŻĄDANY KOLOR, JEST PEWNA, NIESZKODLIWA, ŁATWA W SPOSÓB UŻYCIA.

PARF D'ORIENT
WARSZAWA

Doktor

Łagunowski

specjalista chorób skórnych, wenerycznych i moczopłucnych

Piotrkowska 70 (róg Traugutta) tel. 181-83

Przyjmuje od 8.30 do 10.30 rano, od 1 do 2.30 pp., od 6 do 8.30 w., w niedzielę i święta od 10-1-ej. Oddzielna poczekalnia dla pań

PAWEŁ RYCHTER
WARWICK WARD

w dramacie zmysłowym

Jad

POKUSY MIŁOSNEJ

Dramat pięknej angielskiej, przeżywał w stolicy Węgier pierwszy romans Piękne zdjęcia Dunsju i jego wybrzeży

wkrótce w „LUNIE”

CHERYS Wody kwiatowe 90% są miękkie i subtelne

Królestwo weksli i protestów.

Kupcy, którzy kupią z procesów i protestów. — Goly dłużnik. — Biura inkasa należności. — Po piętach „protestanta”. — Egzekucje „ręczne”.

Jeden z dzienników warszawskich przynosił nieco przesadzony, ale bardzo barwny obrazek stosunków „kredytowych” w Łodzi:

Najlepszą miarą dla sytuacji finansowej w Polsce jest zawsze sytuacja wekslowa w Łodzi.

Tam bowiem koncentruje się przemysł włókienniczy, w którym weksel oddawna stał się jedynym środkiem płatniczym.

Jak jest obecnie z wekslem w Łodzi? Znowu źle.

Wraz ze zwiększeniem obrotu wekslowego przyszło nieuchronnie zwiększenie liczby protestów, sądowych spraw wekslowych i egzekucyj.

Ci jednak kupcy, którzy nie mają zamiaru płacić weksli,

nie sobie nie robią ani z protestów, ani z egzekucyj.

Oni z reguły nic nie mają. Wszystko jest

zapisane na cudze imię, najczęściej wszystko jest własnością żony.

Wszędzie niemal wierzyciele rezygnują z rewindykacji długu po stwierdzeniu, że

dłużnik jest goły.

Tylko Łódź z możności zainkasowania weksla nie rezygnuje nigdy.

To też tylko w Łodzi istnieje cały szereg biur zajmujących się „inkasem” długów trudnych do odzyskania. Biura te istnieją legalnie.

Biorą one dużą prowizję za swe czynności — ale też najczęściej długi, choć ratami, odbierają.

Agenci biura, rekrutujący się z pośród bezrobotnych biuralistów, dosłownie deptają po piętach swym klientom. Nachodzą ich w domu, w teatrze, w kawiarni. Proszą, molestują, ciągną za rękaw — wreszcie grożą urzędzeniem publicznych skandali. Agent taki nie pogardza żadną

sumą. Bierze każde „odczepne”. Byle coś — a conto weksla.

Istnieją jednak w Łodzi dłużnicy tak zapamiętali, że agent może stać koło nich godzinę lub dwie — może grozić skandalami — oni z drwiącym uśmiechem mówią:

— „Rób pan co chcesz, to mnie nic nie obchodzi”.

Dla takich w Łodzi istnieje jeszcze inne biuro. Celem jego jest rewindykacja długów niemożliwych do odzyskania.

Tam agentami i funkcjonariuszami już nie są bezrobotni biuraliści, lecz

lecz typy o potężnych pięściach.

Ci wszystkie należności rewindykują w sposób prosty.

— Płać, bo jak nie...

Czekają oni na dłużnika na ciemnych schodach, w bramie, przychodzą do biura, kantoru.

Słowem — Łódź radzi sobie, jak może...

Interesy handlowe z Niemcami.

EKSPORT POLSKI DO NIEMIEC.

Wrocławską agenturę hurtową obejmie przedstawicielstwo polskich firm eksportujących lód i inne surowce.

Firma śląska pragnie nawiązać stosunki z polskimi fabrykami maki kartoflanej celem objęcia przedstawicielstwa.

Wrocławską firmę obejmie sprzedaż oleju i siemienia lnianego.

Firma śląska kupi wszelkiego rodzaju metale stare i złom.

Firma wrocławską obejmie przedstawicielstwo polskich domów eksportowych dla artykułów wolnych do wwozu.

Firma śląska kupi ziola lecznicze.

IMPORT Z NIEMIEC DO POLSKI.

Firma frankfurcka poszukuje dobrze wprowadzonych przedstawicieli dla świderów spiralnych i rozwiertaków.

Firma wrocławską pragnie nawiązać stosunki z firmami polskimi posiadającymi przedstawicielstwa na wyroby tekturowe oraz tekturę wytłaczaną i przebitą.

Firma w Monachium pragnie nawiązać stosunki z właścicielami fachowymi, dobrze wprowadzonymi i poważnymi firmami polskimi, posiadającymi przedstawicielstwo na maszyny drogowe.

Niemiecka fabryka samochodów pragnie nawiązać stosunki z przedstawicielami w tej branży w Kongresówce, Małopolsce i okręgu łódzkim.

Firma lużycka pragnie nawiązać stosunki z przedstawicielami i odbiorcami materiałów budowlanych.

Firma śląska poszukuje przedstawicieli dla wozów przyczepnych do samochodów ciężarowych.

Firma berlińska poszukuje dobrze wprowadzonych przedstawicieli dla zamków meblowych i zawiasów składanych na okręgi Warszawy, Poznania, Bydgoszczy, Łodzi, Wilna.

Firma śląska poszukuje przedstawicieli dla armatury z odlewów szarego dla cegielni, fabryk szamotowych i cementowych.

Bliższych informacji udziela za załączeniem 2 — zł. w znaczkach pocztowych: Deutscher Wirtschaftsbund für Polen E. V., Breslau I, Wallstr. 2.

Okazie dla handlu zagranicą.

W biurze Izby przemysłowo-handlowej w Łodzi (Targowa 68) znajdują się następujące zgłoszenia:

Firma rumuńska pragnie nawiązać stosunki handlowe z fabrykami przy ul. Wigonjowej celem eksportu do Rumunii. (L. 4777).

Firma hamburska obejmie zastępstwo fabryk towarów na obicia meblowe celem eksportu do Australii i Nowej Zelandii. (L. 4816).

Firma eksportowa w Bremen pragnie objąć zastępstwo fabryk, produkujących męskie i damskie towary odzieżowe oraz szale wełniane. (L. 4842).

Firma duńska pragnie nawiązać stosunki handlowe z fabrykami pończoch i trykotaży ze sztucznego jedwabiu i wełny jak: jumprów, swetrów, kostiumów i t. p. celem eksportu do Danii. (L. 4850).

Szczegółowych informacji udziela Izba przemysłowo-handlowa w Łodzi.

Rynek pieniężny w Łodzi.

Na prywatnym rynku pieniężnym daje się w dalszym ciągu odczuwać brak pierwszorzędного materiału wekslowego, który jest poszukiwany po 1.40 — 1.50 proc. w stosunku miesięcznym.

Brak pierwszorzędного materiału wekslowego ułatwia lokowanie na prywatnym rynku dyskontowym drugorzędного materiału wekslowego przyjmowanego po 1.90 — 2.000 proc.

Brak pierwszorzędного materiału wekslowego wpływa również na wzmożenie się zapotrzebowania na papiery wartościowe. Poszukiwane są listy zastawne towarzystwa kredytowego m. Łodzi, akcje Banku Polskiego oraz dolarówki. Poszukiwany jest również materiał dolarowy w grubszych odcinkach.

W dniu wczorajszym notowano: Bank Polski 170 płać, 171 żądają, 8 proc. Listy zastawne m. Łodzi 62—62.50.

5 proc. Listy zastawne m. Łodzi 48—49.

4 i pół proc. Listy zastawne m. Łodzi 45—46.

4 proc. pożyczka inwestycyjna 117—118.

Dolarówka 69 — 70.

Dolary — drobne odcinki 8,89—8,90. Dolary grubsze odcinki 8,91 — 8,92.

Notowana jest zwykła kursu akcyj Banku Polskiego, których podaż jest nie wystarczająca, gdyż przewidywana jest duża dywidenda. Zwykłą również dolarówką, w związku ze zbliżającym się terminem losowania (2 stycznia 1930 r.).

Obroty, w powodu braku materiału, minimalne. (x).

Podatki płatne w grudniu.

W grudniu płatne są następujące podatki bezpośrednio: 1) do 15 b. m. uiszczona być musi wpłata państwowego podatku przemysłowego od obrotu, osłażonego w listopadzie r. b. przez przedsiębiorstwa handlowe I i II kat. i przemysłowe od I do V kat., prowadzące prowadzące księgi handlowe oraz przez przedsiębiorstwa sprawozdawcze.

2) w ciągu grudnia przypada wykupu świadectw przemysłowych i kart restrykcyjnych na rok 1930.

3) do 10 grudnia b. r. miała być uiszczona wpłata raty na poczet zaległości podatku majątkowego w wysokości 1 proc. względnie 0,6 proc. wartości majątku przyjętej za podstawę wymiaru tego podatku.

4) W ciągu grudnia b. r. przypada wpłata podatku dochodowego od uposażeń służbowych, emerytur i wynagrodzeń za najemną pracę — w ciągu 7 dni od dokonaniu potrącenia. Nadto płatne są zaległości odroczone i rozłożone na raty z terminem płatności w grudniu b. r. tudzież podatki na które płatnicy otrzymali nakazy płatnicze również z terminem płatności w grudniu b. r.

Odsetki za odroczenie zaliczek podatku dochodowego.

Izba skarbową w Łodzi otrzymała z Ministerstwa skarbu okólnik w sprawie odsetek za odroczenie od zaliczek podatku dochodowego. W okólniku tym Ministerstwo skarbu, opierając się na art. 87 ustawy o podatku dochodowym wyjaśnia, że osoby, które w terminie wyznaczonym do składania zeznań, zeznania nie złożą, obowiązane są najpóźniej do 1 maja roku następnego uiszczyć połowę podatku, wymierzonego za poprzedni rok podatkowy. W wypadkach odroczenia tego terminu przez właściwe władze poza dzień 1 maja roku podatkowego — obowiązani są podatnicy uiszczyć połowę podatku wymierzonego za poprzedni rok podatkowy. Nadto podatnicy ci winni równocześnie ze złożeniem w odroczonej im terminie zeznania o dochodzie wpłacić dodatkowo, ewentualnie różnicę pomiędzy połową podatku, przypadającego od zeznanego dochodu a kwotą zaliczki, którą obowiązani byli uiszczyć do dnia 1 maja roku podatkowego. Od różnicy tej należy pobierać odsetki za odroczenie. (p)

Wyprzedaże i reklamy przedświąteczne Co stanowi nieuczciwą konkurencję?

Magistrat m. Łodzi jako urząd przemysłowy I instancji zwrócił się do Izby przemysłowo-handlowej z prośbą o wydanie opinii w sprawie ogłaszania przez przedsiębiorstwa handlowe przedświątecznych reklam jak: „sprzedaż gwiazdowa”, „biały tydzień”, „sprzedaż przedświąteczna” i t. p. oraz w sprawie praktykowanego dotychczas sposobu uwidoczniania w oknach wystawowych cen na towarach jak: „dawnej zł. ... obecnie zł. ...”, „udziela się ... rabatu” i t. p. Pismo magistratu dotyczyło zapytania, czy wspomniane wyżej wyprzedaże reklamowe noszą cechy nieuczciwej konkurencji i czy nie należałoby zabronić ich stosowania w obrocie

handlowym. Izba po rozpatrzeniu sprawy tej przez komisję prawną-administracyjną wyraziła pogląd, że reklamy jak: „SPRZEDAŻ GWIAZDKOWA”, „BIAŁY TYDZIEŃ”, „SPRZEDAŻ PRZEDŚWIĄTECZNA” i t. p. nie mają cech przyciągania klienteli i ułatwiania warunków konkurencji, a tem samem nie stanowią nieuczciwej konkurencji i stosowanie ich w obrocie handlowym winno być dozwolone. Natomiast odnośnie praktykowanego dotychczas a podanego wyżej sposobu wykazywania cen, izba, podzielając pogląd urzędu przemysłowego, uznała podobne reklamy za wykraczające poza zasadę uczciwej konkurencji.

Niemiecka propaganda kolejowa przeciw interesom tranzytowym państw ościennych.

Niemieckie towarzystwo kolei państwowych opublikowało prospekt, który w sposób graficzny przedstawia najkrótsze rzekomo linie tranzytowe niemieckie dla ładunku towarów. Prospekt ten wykazuje również przeciętny czas trwania transportu z jednego punktu granicznego względnie portu niemieckiego do drugiego. W połączeniach tych uwzględniono tranzyt przez Niemcy ze wszystkich ościennych państw.

Wydawnictwo powyższe posiada wybitny charakter propagandowy, zmierzający do nakłonienia wszystkich do używania tranzytu kolejowego przez Niemcy na niekorzyść państw sąsiadujących. W usiłowaniach swych wymienione towarzystwo posuwa się tak daleko, że popełnia z całą świadomością liczne błędy.

Typowym przykładem wielu niedokładności jest naprzykład twierdzenie (str.

6), że najszybszy przewóz („schnellste Beförderung”) i najkrótsze połączenie między Austrią, a Polską prowadzi przez Niemcy — wyraźnie zatem omija się naturalny tranzyt przez Czechosłowację.

Ponieważ prospekt ten zawiera cały szereg podobnych nieścisłości, a tendencja jego jest niedwuznaczna, pewna rezerwa w stosunku do tego wydawnictwa, które ukazało się również w Łodzi, jest godną zalecenia.

ODDZIAŁ ROLNY W WOJEWÓDZTWIE.

Wskutek mylnej informacji, podanej przez jedną z agencji o utworzeniu jakoby oddziału rolnego w urzędzie wojewódzkim w Łodzi, proszeni jesteśmy o wyjaśnienie, że oddział ten istnieje już od roku przy wydziale rolnictwa i weterynarii urzędu wojewódzkiego i pozostaje na dal pod kierownictwem p. Stachowicza.

Wzmianka prasowa powyższa dotyczy prawdopodobnie powołania trzeciego referenta do oddziału rolnego w osobie inż. J. Wasowicza.

Stodka

Anny Ondra

oraz najprzystojniejszy z amantów filmowych

Andre Roanne

w szampańskiej 10 akt. komedji

„Grzesznica z Montparnasse”

wkrótce Grand-Kino.

Wykupowanie świadectw przemysłowych

Gdzie należy się kierować, aby uniknąć straty czasu.

Prezes izby skarbowej łódzkiej w rozporządzeniu swym wyjaśnia, że świadectwa przemysłowe obowiązują się wykupić właściciele przedsiębiorstw, obliczonych na zysk, dla każdego z zakładów osobno, a karty rejestracyjne na oddzielne składy i zakłady wyłącznej hurtowej sprzedaży wyrobów własnej produkcji.

Świadectwa przemysłowe i karty rejestracyjne wydawane są codziennie w godzinach urzędowych dla płatników przedsiębiorstwa swe prowadzących na terenie 5, 6, 9, 10, 11 i 12 urzędu skarbowego w kasie skarbowej przy Alejach Kościuszki Nr. 14, a z okręgu 1, 2, 3, 4, 7 i 8 urzędu skarbowego w II kasie skarbowej przy ul. Ogrodowej Nr. 28. Płatnicy z powiatu łódzkiego mogą nabywać świadectwa w II kasie skarbowej przy ulicy Ogrodowej Nr. 28.

Blankety deklaracji, potrzebnych przy uzyskaniu świadectwa przemysłowego, wydają bezpłatnie kasy skarbowe i urzędy.

Do cen zasadniczych świadectw przemysłowych i kart rejestracyjnych doliczone są dodatki: 25 proc. na rzecz szkół zawodowych, 30 proc. na rzecz związków komunalnych, 15 proc. na rzecz izby przemysłowo-handlowej oraz izby rzemieślniczej i 10 proc. nadzwyczajny dodatek na cele równowagi budżetowej państwa.

Ceny świadectw przemysłowych zależne są od kategorii przedsiębiorstwa oraz klasy miejscowości, w której ono się znajduje, opłata zaś za kartę rejestracyjną wynosi 10 złotych oraz dodatki wymienione wyżej.

GIELDY.

URZĘDOWA CEDUŁA GIELDY WALUTOWEJ
Belgia 124.69, Holandia 259.44, Londyn 43.46 i pół, Nowy Jork 8.888, Paryż 25.08, Paryż 26.42 i pół, Szwajcaria 173.10, Sztokholm 240.30, Wiedeń 123.34, Włochy 46.63, Berlin 213.22.

PAPIERY PAŃSTWOWE I LISTY ZASTAWNE
Pożyczka inwestycyjna 117.—, 117.50, dolarówka 68.—, 69.—, konwersyjna 49.75, kolejowa 49.—, 2 proc. B-ku Gosp. Krajowego 94.—, 4 i pół proc. listy zastawne ziemskie 47.10, 47.—, 4 i pół proc. m. Warszawy 47.50, 8 proc. m. Warszawy 67.50, 8 proc. m. Piotrkowa 56.50.

AKCJE.

Bank Dyskontowy 125.—, Bank Polski 171.50, 170.50, Bank Zarobkowy 78.50, Węgłel 72.—, Iłpoń 39.25, 39.—, Modrzejów 16.50, Ostrowiec kie, Serja B. 64.—, 65.—, Starachowice 21.—

Giełdy zbożowe

Poznań, 13 grudnia.
Zyto 25.45—26.25, Pszenica 34.50 — 35.50, Jęczmień browarny 26.73—29.73, Jęczmień zwykły 24.00—25.00, Owies 20.00—22.00, Mąka żytnia 70 proc. 39.00, Mąka pszenna 55.00—59.00, Otręby żytnie 15.75—16.75, Otręby pszenne 18.00—19.00, Rzepak 72.00—76.00, Groch polny 28.00—42.00, Groch Victoria 41.00—48.00.

Warszawa, 13 grudnia.
Zyto 22.40—24.50, Pszenica 39.00 — 40.00, Owies jednolity 23.50—24.50, Jęczmień na kasze 24.00—25.00, Jęczmień browarny 27.50 — 29.00, Groch polny 38.00—43.00, Mąka pszenna luksusowa 72.00—75.00, Mąka żytnia 0000 61.00—65.00, Mąka żytnia podług przepisu 40.00—42.00, Otręby pszenne schale 20.00—21.00, Otręby pszenne średnie 17.00—18.00, Otręby żytnie 13.25—13.75, Kuchy lniane 44.00—45.00, Kuchy rzepakowe 33.50—34.50, Fasola biała 90.00—95.00.

Łwów, 13 grudnia.
Pszenica kraj. dworska 38.75—39.75, Pszenica krajowa zbiorowa 35.75—36.75, Zyto małopolskie 25.50—26.50, Owies małopolski 21.00—22.00, Mąka pszenna 65 proc. 65.00—66.00, Mąka żytnia 42.00—43.00, Otręby żytnie 13.00—13.50, Otręby pszenne 13.75—14.25.

Bankrutwa w gałęzi trykotażowej.

Z Warszawy donoszą: Opóźnienie nadejścia zimy w roku bieżącym odbiło się bardzo ujemnie na handlu trykotażowym. Sklepy trykotażowe, które przygotowały większe zapasy, mając na uwadze brak tego rodzaju towarów, jaki się dał odczuć zimą roku ubiegłego znalazły się w położeniu krytycznym. To też w ciągu ostatnich tygodni zanotowano w gałęzi trykotażowej kilkanaście poważniejszych upadłości.

CZYTAJCIE

„EXPRESS WIECZORNY”

I-szy Dźwiękowy Kino-Teatr w Łodzi

„SPLENDID”

Narutowicza 20

Dzisiaj i dni następujących:

Koncert gry dwóch znakomitych śpiewaków

AL JOHNSON

jako

„Śpiewający Blazen”

BENJAMINO GIGLI

w operze

„Cavaleria Rusticana”

Filmy wyświetlamy na aparatach światowej sławy firmy WESTERN ELECTRIC COMPANY

Początek seansów o g. 3.30, 5.30, 7.45 i 10 w.

Upadłości i odroczenia wypłat.

Sąd okręgowy podniósł ostatnio 3 upadłości, w których zostały zawarte układy z wierzycielami.

Pierwszą — inżyniera D. Rubinsztein — właściciela Biura Technicznego „Dynamo” przy ul. Piotrkowskiej 85. Upadłość została ogłoszona w dniu 6 kwietnia 1929 roku. Sędzią komisarzem był s. h. Maurycy Sachs, kuratorem i syndykiem adw. Jerzy Friede. Układ z wierzycielami przewiduje spłatę 15 proc. długu w 3-ech równych ratach, płatnych w odstępach półrocznych. Za układem głosowało 17-tu wierzycieli na ogólną liczbę 22. Ogólna suma długów 20.000 zł. Wierzyciele, którzy głosowali za układem reprezentowali 15.000 zł. Wobec tego, że osiągnięto większość, przepisana przez prawo sąd układ zatwierdził i przywrócił upadłego Rubinsztein do czci kupieckiej.

Następnie podniesiono upadłość Domu handlowo - komisowego M. Abugów — przy ulicy Piotrkowskiej 71. Upadłość ogłoszona w dniu 16 kwietnia b. r. sędzią komisarzem był s. h. Rozenbaum, kuratorem i syndykiem — adw. Opaiński. W upadłości tej zawarto układ z wierzycielami w dniu 13 września b. r. Przewiduje on spłatę długów w wysokości 5 proc. w ciągu 4-ech miesięcy. Za układem głosowało 7 wierzycieli, reprezentujących 56.000 zł. długu, przeciw układowi zaś 1 właściciel 16.000 zł. Układ został zatwierdzony przez Sąd i upadłego przywrócono do czci kupieckiej.

Ostatnia wreszcie z podniesionych upadłości była firma „Hamburgier i Lan-

dau” przy ul. Nowomiejskiej 17. Firma ta korzystała z odroczenia wypłat przez cały rok 1928. Sanacja jednakże jak widać w tym czasie nie nastąpiła skoro zmuszona była prosić o ogłoszenie jej upadłości zaledwie po 3-ich miesiącach od ustania nadzoru. Obecnie zawarto układ z wierzycielami z datą 22 listopada b. r. Przewiduje on spłatę zaledwie 20 proc. i to w 4-ech ratach półrocznych. Ogólna liczba długów przyjętych do masy wynosiła 98.000 zł. należnych aż 66 wierzycielom. Za układem głosowali prawie wszyscy, bo 62 reprezentujących 78.000 zł. należności.

W dniu wczorajszym wpłynęły do wydziału handlowego 2 podania o odroczenie wypłat:

Pierwsze firmy „B-cia A. i I. Chimowicz”. Hurtowa i detaliczna sprzedaż konfekcji przy ul. Nowomiejskiej 11. Firma istnieje od roku 1896 i według podanych przez nią informacji pracowała na eksport do Gdańska i do Anglii dokąd wywoziła gotowe ubrania. Ostatnio znalazła się w trudnościach finansowych z powodu ogólnego kryzysu, który zmusił do spłacenia 60.000 protestów klientów i do prolongaty 40 000 takich weksli.

Bilans firmy zamknięty jest sumą 350.000 zł. Po stronie pasywów kapitał wynosi 150.000 zł. a zobowiązania krótkoterminowe 200.000 zł. Pokryte są one z nadwyżką przez ogół aktywów płynnych i półpłynnych, reprezentujących sumę 260.000 zł. Plan sanacji wykaże, że w ciągu najbliższych 3-ech miesięcy zachodzi konieczność spłacenia 60.000 zł. Suma ta będzie prawdopodobnie uzyskana z kasy dziennej, która powinna przynieść w tym czasie 45.000 zł. oraz z należności firmy u jej dłużników, z czego przewiduje się 30 tys. zł., razem przewidywana jest suma 75.000 zł.

Następne podanie wniósł Kopeł Rudnicki, zam. przy ul. Skwerowej 6 i trudniący się wyrobem i sprzedażą towarów półwełnianych i jedwabnych. Bilans przedsiębiorstwa wykazuje w zamknięciu sumą 316.000 zł., w tem kapitału 60 tys. Aktywa składają się wyłącznie z pozycji płynnych i półpłynnych. Plan sanacji przewiduje spłatę długów w miarę spieniężenia składu.

Dzisiaj i dni następujących.

PIERWSZY RAZ W ŁODZI!

Przebiegny film, przepojony iza i sentymentem, pełen subtelności i poezji

„ZAPOMNISZ O MNIE...”

Dramat dwójga młodych serc. Mistrzowska reżyserja James CRUZE

Główne role kreują:

Józefina Dunn, Ricardo Cortez, William Haines.

Specjalna ilustracja muzyczna pod bat. SZ. BAJGELMANA.

W programie muzycznym najnowsze szlagiery

do REKLAM GAZETOWYCH
CENNIKÓW PROSPEKTÓW
Zdjęcia fotograficzne
dla celów Reprodukcyjnych
RYSUNKI, PROJEKTY REKLAMOWE
I WYDAWNICZE WYKONYWA

R. DORKENHAGEN
Tel. Błódz 11-72

Ze sportu.

Pappe zajął 10 miejsce w finale szablowym w Offenbachu.

Na zakończenie kilkudniowego międzynarodowego turnieju szermierczego w Offenbachu nad Renem, do którego stawali najlepsi szermierze 12 narodów, rozegrano półfinały i finały na szable. Półfinałów odbyło się dwa, przyczem w każdym stawało po 7 zawodników, a dwóch odpadło. Nasi szermierze Segda i Laskowski zajęli po 6 miejscu i odpadli, natomiast Papee zajął czwarte miejsce w jednym z półfinałów i wszedł do finału. Cennem było zwycięstwo Papego nad holendrem Draebergiem. Finał zgrupował zatem 10 najlepszych szermierzy. Znow triumfowali włosi w osobach Marsiego i Gaudiniego. Dalsze miejsca zdobyli: Hofman (USA), Ragno (Włochy), Thomson (Niemcy), Moos (Niemcy), Pignotti (Włochy), Driebergen (Holandia) i Heine (Niemcy).

Polak Papee zajął dopiero 10-te miejsce, mając jednak 3 zwycięstwa (podobnie jak Driebergen i Heine), tylko gorszy stosunek trafionych. W pierwszej połowie walk Papee trzymał się doskonale i miał trzecie miejsce, zwyciężając obu Niemców, jak Thomasona 5:5 i Moosa 5:3. Następnie jednak przegrał z Marzim 3:5, a z Heinem też 3:5. Ta walka zdenerwowała bardzo naszego zawodnika, który w dalszych spotkaniach nie mógł się opanować i spadł na ostatnie miejsce. W konkursie kobiecym wygrała p. Mayer przed Pelkensis i Minich. Stwierdzić należy, że zawodnicy nasi, a zwłaszcza Szempliński i Papee nie zrobili wstydu naszej szermierce, wchodząc tak w szpadach jak i w szablach do finału w tak światowej konkurencji.

Czy PZPN zezwoli Legii na „wypożyczenie” obcych graczy?

Wyjazd „Legii” warszawskiej na tournée orientalne do Palestyny, Egiptu i Grecji zostało już ostatecznie postanowione. Obecnie „Legia” stara się o skompletowanie swego zespołu, przez pozyskanie na czas tournée graczy tej miary, co: Kubik, Smoczek, Domański, Kozok, bracia Pazurek, Zwierz i in.

Niewiadomo jeszcze jakie stanowisko zajmie w tej sprawie Polski Związek Piłki Nożnej, który dał co prawda raz zezwolenie Wiśle na taką „pożyczkę” graczy, lecz na skutek ujemnej oceny podobnych praktyk przez prasę i jak i ze strony OZPN-ów, zdecydował się na przyszłość odmawiać zezwoleń. Kraja pogłoski, iż „Legia” mimo to ma zamiar postąpić w ten sposób, że zawodnicy otrzymaliby od swych klubów zezwolenie tylko na czas wyprawy egipskiej i podpisali zgłoszenie do „Legii”; po powrocie do kraju mieliby oni wrócić do swych macierzystych klubów.

Z formalnego punktu widzenia wszystko jest w porządku w stosunku do postanowień, lecz co się stanie, gdy „pożyczony” gracz poczucie naraz... nieodpartą potrzebę pozostania w „Legii”? Przecież wszystkie dodatkowe zobowiązania klubów przy zwalnianiu oraz przyjmowaniu zawodników są nieważne, zatem i jakiegokolwiek zastrzeżenie o tymczasowym „wypożyczeniu”.

Sprawa ta zupełnie przypomina pseudo-amatorskie stosunki w Czechach przed wprowadzeniem zawodowstwa.

Ordynacja
lekarsko-dentystyczna
Mieczysława Kalisza

Chirurgia jamy ustnej i zębolecznictwo.
Cegielniana 25 i p. front.

Telefon 108-26.
przyjmuje od 1.30 do 4-ej i od 7 do 8-ej wiecz.

NAJWYKWINTNIEJSZE PERFUMY

"LILAS ROYAL"

Parfumerie LUBIN
PARIS

Do nabycia w perfumerjach
i składach aptecznych

Place

rzemieślnicze, ogrodnicze i t. p. sprzedaje małątkę WISKITNO
w cenie od 1 zł. 50 gr. za jeden mtr. 2.

Warunki kupna dogodnie, na spłaty ratami. Udzielanie infor-
macji i przyjmowanie zapisów odbywa się codziennie w ma-
lątku oraz w Łodzi ul. Składowa Nr. 21, m. 12 (front III piętro)
od godz. 17 do 19-ej prócz niedziel i świąt.

Stała komunikacja autobusowa Łódź-Wiskitno ul. Dąbrowskiej
Nr. 28. — Dojazd do autobusu tramwajem Nr. 7 i 17.

Dr. med.
S. Kantor

specjalista chorób wenerycznych, skór-
nych, włosów i moczościowych. Lecze-
nie lampą kwarcową i promieniami
rentgena
PIOTRKOWSKA 144 RÓG EWANGELIC-
KIEJ.
Wielkie Pwangelicka 2. Telefon 29-45.
Przyjmuję od 9-2 i od 5-8 w. Dla pań
oddzielna poczekalnia.

Doktor
P. Klinger

choroby weneryczne, skórne i włosy
ANDRZEJA 2, TEL. 132-28.
Leczenie: analiza kwasowa, analizy
krwi i wydzielin. Przyjmuje codziennie
od 11-1 i od 6-8 w. w niedziele i
święta od 10 do 12. Oddzielna pocze-
kalnia dla pań.
Od 1-2 w Lecznicy (Piotrkowska 62)

Dr. med.
J. Sadokierski
stomatolog

chirurgia szczęk, jamy ustnej,
piastyka,
regulacja zębów,
rentgenodiagnostyka
ordynuje -7
PIOTRKOWSKA 164
Tel. 127-83

Dr. Michał Lipski

Choroby skórne, weneryczne, moczo-
ściowe. Wschodnia 65 (Piotrkow-
ska 46). Telefon 203-51
POWRÓCIŁ
przyjmuje 2-5 i od 7-9-ej, w dnle
świąteczne od 9-ej do 1-ej.

Dywan

roz. 4 i pół na 5 i pół mtr. imit.
Smyrna. Okazyjnie tanio do sprzeda-
nia. Wiadomość ul. Zielona 24, fr. I pię-
tro, od godz. 4-5 do poł.

PORADNIA
wenerologiczna

Lekarzy-specjalistów
Zawadzka 1.

Czynna od 8 rano do 9 wieczór.
Od 11-12 i 2-3 przyjmują lekarz-kobieta
W niedziele i święta od 9-2 pp.
Leczenie chorób:
Wenerycznych, moczościowych
i skórnych.

Badanie krwi, wydzielin na syfilis i tryper
Konsultacje z neurologiem i urologiem
Gabinet światło-leczniczy
Kosmetyka eksterna
Oddzielna poczekalnia dla kobiet.

Porada 3 złote.

ODCISKI
ZGRUBIAJĄC
USUWA BEZ BÓLUBIĘPOWROTNIE
ZŁOTY
KLAWIOL
TARNA LUBIŃSKA FABRYCZNA
APKOWAŁSKIE
WARSZAWA

Marianna Mądra z do-
mu Oleczek zgubiła
dowód osobisty wyd
w Łodzi.

Oslabienie
blednice
leczny
Hemogen
oryginalny
tylko z firmą
Klawe

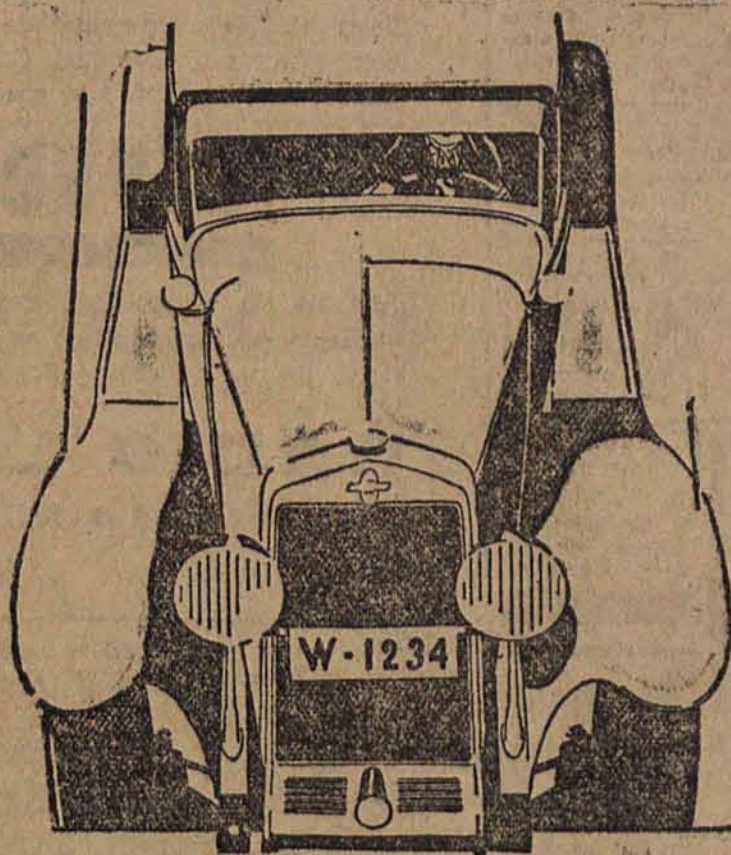
DYPLOMOWANY
MAJSTER tkacki
z długoletnią praktyką, z Francji.
specjalność iedwabnictwo, POSZU-
KUJE POSADY natychmiast.
Of. „Jedwab” 0324-15

LECZNICA
LEKARZY SPECJALISTÓW
I GABINET DENTYSTYCZNY
PRZY GÓRNYM RYNKU
Piotrkowska 294, tel. 122-89
(przy przystanku tramw. pabianickich)
Czynna od 10-ej rano do 7-ej wiecz
w niedziele i święta do 2-ej po poł
Wszystkie specjalności i dentystyka.
Kąpiele świetlne, lampy kwarcowa,
elektryzacja, Roentgen, szczepienia,
analizy (mocz, krew, płwocm,
wydzielin itd). Operacje, opatrunki.
Wizyty na miasto. Porada 4 zł.
Porada dentystyczna oraz wenerolo-
giczna dla chorób skórnych i wene-
rycznych
3 złote.

KAKTUSY
WIELKI WYBÓR
PIOTRKOWSKA 241. Ogród.

ZAKOPANE
Pensjonat „WIERCHY” w centrum po-
łożony, pod zarządem Róży Reicho-
wej poleca na sezon zimowy pokoje
bardzo ciepłe, słoneczne, komfortowo
urządzone. Kuchnia wykwintna, tele-
fon Nr. 575.

W mieście, na szosie lub na wiejskich
drogach, wszędzie pracuje bez zarzutu

Ceny:

Phaeton	zł. 10.650
Phaeton-obicia skórzane	zł. 10.950
Roadster	zł. 11.950
Sedan	zł. 13.650
Coupé	zł. 14.500
Sport Cabr.	zł. 15.450
Landau Sedan	zł. 16.500

loco Fabryka Warszawa.
Chevrolet, jak zrestą każdy
inny samochód wytwórni
General Motors, jest do
nabycia na ułatwionych
warunkach płatności wed-
ług systemu GMAC

6-cio cylindrowy silnik Chevroleta jest niezrównany w branii najbardziej
stromych pochyłości

Trudne warunki drogowe w Polsce wy-
magają od samochodu specjalnie silnej bu-
dowy podwozia oraz wydajności silnika.
Zalety te znajdujemy w nowym modelu
samochodów Chevrolet. Przepiękna karo-
serja Fishera z ruchomym siedzeniem kie-
rowcy, pod względem wygody i wytwor-
ności, nie ustępuje znacznie droższym sa-
mochodom. Do olbrzymiej popularności
Chevroleta w Polsce przyczyniają się

oczywiście, po za jego pierwszorzędnymi
zaletami, dostępna cena, niskie koszty
utrzymania i ułatwione warunki płatności,
które w każdej chwili można omówić
w najbliższym upoważnionem zastępstwie
samochodów Chevrolet. Wyrób General
Motors.

Upoważnione Zastępstwa na całym
terytorjum Polski i w Wolnem Mieście
Gdańsku.

CHEVROLET

GENERAL MOTORS W POLSCE, WARSZAWA

stawa institut cosmetique
Łódź, Piotrkowska 175. parter, m. 9. Tel. 1.3876.

Godz. przyjęć od 10-2 i od 4-8.

CHORZY NA PŁUCA

Spytajcie się swego lekarza, a ten wam po-
twierdzi, że od suchot umiera więcej ludzi niż
od innych chorób. Każdy więc kto cierpi na kas-
zel, bronchit, chrypkę, zasłegnienie płuc, oraz
kokiusz, powinien natychmiast zabrać się do
leczenia. Dobrym środkiem na chorobę płuc
okazał się preparat

FAGOSOL
Przy użyciu FAGOSOL w krótkim czasie g-
nie kaszel, wzmagają się apetyt i chory nabiera
ciała.
FAGOSOL dostać można we wszystkich ap-
tekach. Skład główny H. ROZENSTADT. War-
szawa, Pl. Grzybowski 10.

Cebulki kwiatowe

(tylko jeszcze kilka dni) oraz nasiona
do jesiennego wysiewu. Polecają

SKŁADY L. JASIŃSKIEGO

w Łodzi, Andrzejka 10, tel. 168-56
w Łęczycy, Poznańska 30, tel. 125.

Sródborów za Ofwockiem
„DOM W LESIE”

Zakład Naukowo-Wychowawczy
Wilczyńskiej i Winawerowej
przyjmuje dzieci od 6-13 lat na dłuższy i krót-
szy pobyt. Nauczanie w zakresie przedszkola i niż-
szego gimnazjum. Wiadomość w **Sródborowie** i
w **Warszawie**, tel. 70-96 do 2-ej

NAJLEGANTSZE I PALTA DAMSKIE, MĘSKIE I
MODNIEJSZE OZIECINNE oraz wszelkie
UBIORY według zagranicznych żurnali po cenach niż-
szych do 30% poleca **Magazyn Wykwintnej Konfekcji**
Z. ZALCMAN, Główna № 24, tel. 64-14

Uciechę Gwiazdkową

trwałej wartości daje

PIANINO

firmy **ERNEST WEILBACH**

Łódź, Piotrkowska 154, tel. 141-96

UWAGA: Do 24 bm. włącznie każdy kupujący taboret
ew. lampę do pianina bezpłatnie.

Atelier „CREO”

poleca oryginalne, artystycznie wykonane

upominki gwiazdkowe

UWAGA! Przy atelier „CREO” czynne kursy
sztuki stosowane! — Zapisy od 11-1 i od
5-7 pp. Piotrkowska 61, parter, prawa oficyna.

Do wynajęcia

1, 2, 3, 4, pokojowe mieszkania z wy-
godami przy zbiegu ulic Kilinskiego i
Senatorskiej, Wysokiej i Złotej, Zle-
łonej 63, Magistrackiej 16, Pl. Dąbrow-
skiego 1.
Wiadomość: Przedsiębiorstwo Bu-
dowlane I. Tyller, Trebacka 19.

POSZUKIWANY

Spólnik

z większym kapitałem do dobrze pro-
sperującego przedsiębiorstwa technicz-
nego.
Łaskawe oferty upraszamy pod
„SM. 120” do „Republiki”.

Dr. med.
HELLER

chor. skórne
i weneryczne
Nawrot 2
tel. 179-89
przyjm. do 10 rano
i od 4-8
dla pań spec. od 4-5
w n edz. od 11-2 pp.
dla niezamężnych
ceny lecznic

Dr. Med.
M. Lerner

spec chor. dzieci
powrócił
Przyjmuje od 3-5
Za godzinę 54.
tel. 113-09.

orzężwiająca, 90 proc. woda kolońska, niezbędna na balu, w podróży i po zawodach sportowych

SULFOCOL LAOKOON Nr. Rej. M. S. W. 281

leczy skutecznie kaszel, chrypkę, katar drogi oddechowych

ZAKOPANE

Pensjonat „Bezimienna”, ul. Chałybińskiego, D-rowskiej Marji Statterowej

Samodzielny MONTER kanalizacyjny

na rury żeliwne i kamionkowe może się zgłosić „Rawicki i Winter”

Wykonawca Zleceń

z długoletnią praktyką w poważnej firmie włókniarskiej, poszukuje odpowiedniej posady

OGŁOSZENIE

Syndyk tymczasowy upadłości Józefa vel Joska Izbickiego

Dr. med. Niewiański

specjalista chorób skórnych i wenerycznych

Dr. med. Solowiejczyk

Chor. skórne i weneryczne PIOTRKOWSKA 99

Redakcja i Administracja

Redakcja i Administracja, Piotrkowska 49. Godziny przyjęcia Redakcji 6-7 po poł.

Dr. med. Silberstrom Zielona 11. Choroby skórne i weneryczne.

Dr. med. Dobrowolski chor. skórne i weneryczne

Ogłoszenia drobne.

Kupno i sprzedaż

UBIORY męskie, damskie obuwiu swetry na wyplatę

BIŻUTERIA, zegarki na raty, ceny gotówkowe

TWOJA ŻONA

dawno już chce mieć RADIO, bo słyszy go u znajomych

POLSKIE RADIO Inż. J. Krzyżanowski i S-ka

DO SPRZEDANIA szczeniaki rasowy szpic, ul. Żeromskiego 54

PIANINO okazynie do sprzedania, Zakątna 45

W ŻAKOWICACH, tuż przy stacji kolejowej, sprzedam pięknie położoną parcelę

SPRZEDAM sukę (foksterjer rasowy), Przyjmuje obstalunki malowania

SPRZEDAM aparat kinematograficzny najnowszego typu

SPRZEDAM nowy gabinet stylowy, biłjotekę, stolik, bluzki, totel

SPRZEDAM nowy gabinet stylowy, biłjotekę, stolik, bluzki, totel

Lokale

POKÓJ duży, słoneczny, świeżo odrestaurowany

POKÓJ elegancko umeblowany oddam solidnej i inteligentnej osobie

Dla kulturalnego człowieka

niema obecnie odpowiedniejszego podarunku świątecznego niż radiodobrobie. Ostatnim zaś wyrazem techniki w tej dziedzinie są aparaty światowej firmy

NORA

działające bez akumulatora, baterji i anteny przez włączenie tylko do kontaktu elektrycznego w mieszkaniu

RADIO-LLOYD

Przejazd 8, tel. 158-08.

DUŻY pokój dobrze umeblowany z oddzielnym wejściem

POKÓJ umeblowany z osobnym wejściem z wygodami do oddania

POKÓJ dla pojedynczej osoby do wynajęcia

DO WYNAJĘCIA 1 lub 2 pokoje umeblowane z wygodami dla małżeństwa

POKOJE 1 lub 2 elegancko umeblowane z telefonem i łazienką

DO WYNAJĘCIA pokój umeblowany

OBSZERNY pokój, kompletnie urządzony, oddam, Zawadzka 29

ODDAM dwa duże pokoje, wygodne, oddane w mieszkaniu kancelaryjnym

KRYNICA, Pensjonat Vogla i Hotel „Trzy Róże”

POKÓJ lub dwa umeblowane, telefon, do oddania

POKÓJ wejście z klatki schodowej do wynajęcia

POKÓJ umeblowany z niekrepującym wejściem od zaraz do wynajęcia

DWA POKOJE z kuchnią z wygodami oraz sklep spożywczy lub piwiarnia

POKÓJ umeblowany z centralnym ogrzewaniem do wynajęcia

POKÓJ duży oraz mniejszy umeblowane oddam izrael. Kilińskiego 13

POKÓJ z kuchnią do wynajęcia

POKÓJ umeblowany, Żeromskiego 11

ELEGANCKI pokój umeblowany frontowy do wynajęcia

ODNAJME ładnie umeblowany pokój frontowy

POKÓJ umeblowany, słoneczny, elektryczność, łazienka

DWA eleganckie umeblowane pokoje solidnej i inteligentnej osobie

Dr. med. St. Praport Gdańska 77a

telef. 208-95 ginekolog - urolog

Choroby kobiece i drog moczowych

Przyjmuje w domu od 5-7 oraz w Lecznicy „Sanitas”

Lekarz - Dentysta B. Markus-Nusbbaumowa

Piotrkowska 51 tel. 121-23

Godz. przyjęć 3-7

ANGIELSKIEGO konwersacji i literatury udziela rutynowany nauczyciel

STUDENT udziela lekcji w zakresie gimnazjalnym (z hebrajskim)

WAŻNE dla odjeżdżających zagranicę. Lekcji francuskiej konwersacji

LEKCYJ w zakresie gimn. udziela rutynowany korepetytor

Rozmaite

HALLO! Hallo! Dzwonił tel. 1.63-30

ZWIEKSZAJCIE wartość podarunków gwiazdkowych

ARTYSTA malarz L. Jankowski

WYKWINTNE pranie firanek 4 zł

POLISY amerykańskie! Wobec zakończenia likwidacji

SKRADZIONO książkę oszczędnościową P. K. O. Nr. 686736

PANI inteligentna, która chciałaby mieć oddanego towarzysza

DOKTÓR z Berlina. Znajomość z zeszłej soboty z Dr. z Berlina

Zagubione dokum.

ZAGUBIONO książeczkę wojskową wydaną przez P. K. U. Tomaszów Mazowiecki

ZGUBIONO książeczkę wojskową wydaną w P. K. U. Tomaszów Maz.

WYSZEWIĄNSKA Anna i Gutmanówna Natalia

JOZEF Leszczyński, zamieszkały przy ul. Składowej 13

KALISZ Rudolf ucz. kl. 6 gimnazjum Społecznego

Dr. med. H. LUBICZ Cegielniana 43

Dr. med. Wołkowyski Cegielniana 25

Dr. med. Niewiański specjalista chorób skórnych

Dr. med. Solowiejczyk Chor. skórne i weneryczne

Dr. med. Niewiański specjalista chorób skórnych

Dr. med. Solowiejczyk Chor. skórne i weneryczne

Na gwiazdkę LAUREATKA

moskiewskiego konserwatorium udziela lekcji gry fortepianowej

Wschodnia 72 m. 19

Ogłoszenia: ZWYCZAJNE: 12 gr. za wiersz milimetry (na stronie 10-szpalt.)